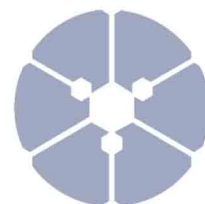
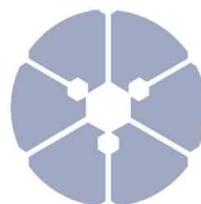
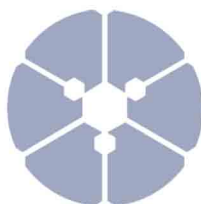
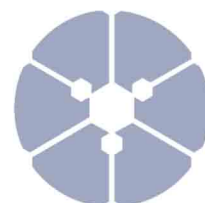
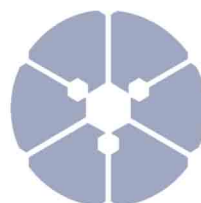
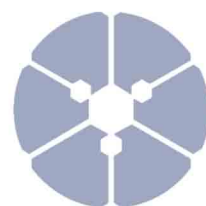

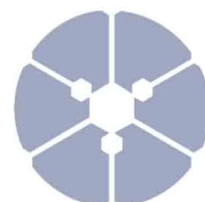
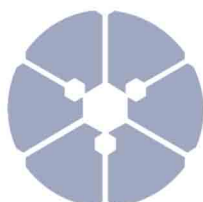

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ
Стручна служба за привредни систем и економску политику

**Информација о привредним кретањима
у АП Војводини за јануар-јун 2018. године**

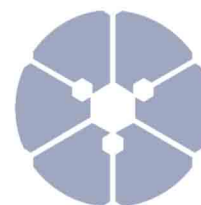
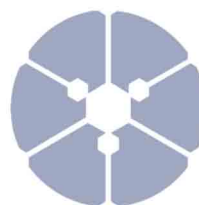
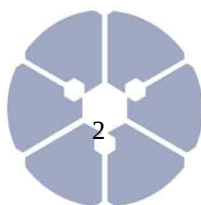
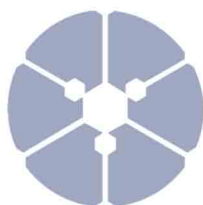
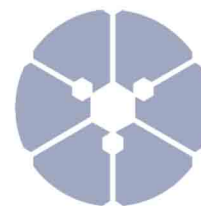
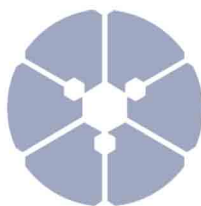
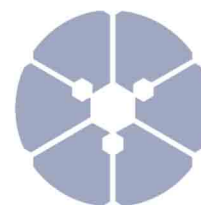
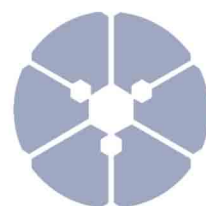

Нови Сад, август 2018. године

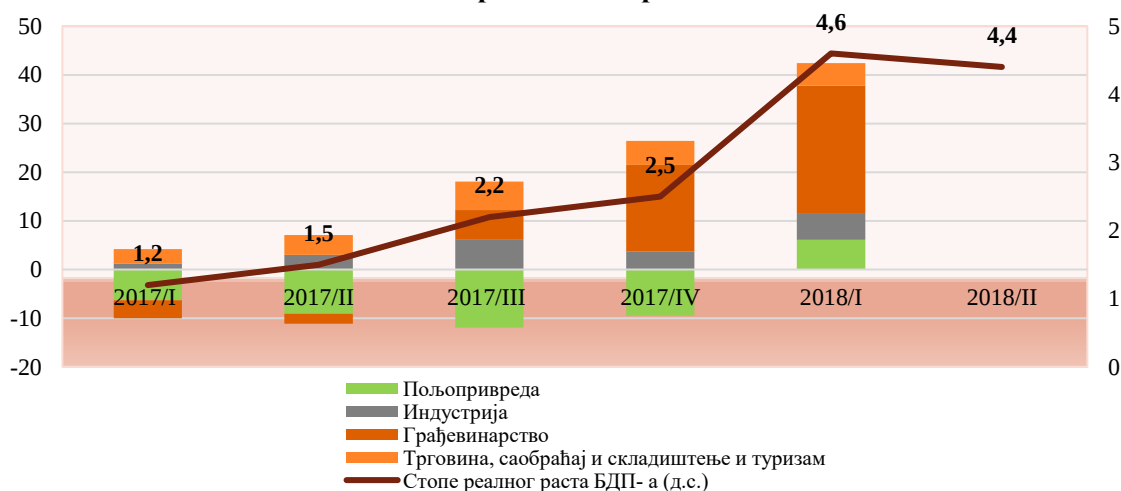
САДРЖАЈ

Увод.....	3
Индустрија	4
Промет робе у трговини на мало	8
Спољнотрговинска размена Републике Србије.....	9
Спољнотрговинска размена АП Војводине	10
Угоститељство и туризам	21
Кретање цена и инфлација	23
Регистрована запосленост	26
Активна незапосленост.....	30
Просечне зараде по запосленом у Републици Србији и у АП Војводини	32
Куповна моћ и потрошачка корпа	34
Резиме о текућим привредним кретањима	36

Привредна активност мерена растом бруто домаћег производа је забележила међугодишњи раст у првом кварталу од 4,6%, а у другом кварталу 4,4% (према флеш оцени Републичког завода за статистику), што је изнад просека земаља Централне и Источне Европе.

Графикон 1. Квартална реална стопа раста БДП, (међугод. стопе), производни принцип

На убрзање привредног раста утицали су добри резултати пољопривреде, грађевинарства и производње електричне енергије, чија је база у претходној години била веома ниска, али и повећања активности у свим осталим секторима.

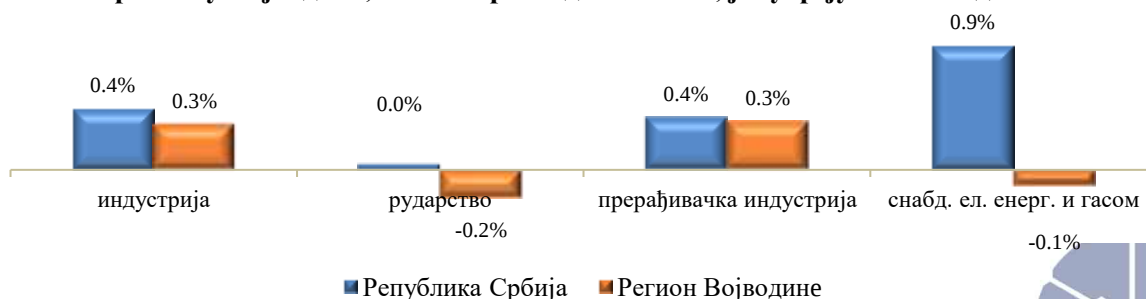
Носиоци раста, посматрано са производне стране, су и даље услужни сектор и индустрија, уз све значајнији допринос грађевинарства који бележи значајан раст од краја прошле године. Истовремено, на расходној страни, инвестициона активност и лична потрошња домаћинства представљају доминантан извор раста. Позитиван тренд инвестиционе активности потврђује кретање индикатора грађевинарства, раст увоза опреме, снажан нето прилив СДИ и раст домаћих извора финансирања. У структури БДП негативан нето извоз је значајније повећан, због раста увоза инвестиционе опреме и репроматеријала са једне стране и смањење извоза пољопривредних производа са друге стране.

У другој половини године, када се изгубе ефекти ниске базе, очекује се постепено успоравање привредне активности која ће у текућој години одржати реални раст БДП-а од око 3,5%. Фактори који ће допринети одрживом привредном расту укључују макроекономску стабилност, боље пословно окружење, инвестиције у разменљив сектор привреде и улагања у инфраструктуру. Такође, предуслов привредном расту је и одрживост позитивних резултата монетарне и фискалне политике који су ефектуирали у претходној години, а односе се на ниску инфлацију, елиминисање фискалног дефицита, опадајући јавни дуг и смањење екстерне неравнотеже. Постигнути резултати монетарне и фискалне консолидације ослободили су потенцијал за даљи здрав раст привреде.

У првом полугодишту 2018. године, **индустријска производња у Републици Србији забележила је раст производње од 4,2%** у односу на ниво производње у истом периоду претходне године. Раст индустрије резултат је раста физичког обима у сва три производна сектора: прерађивачке индустрије (3,6%), енергетског сектора (8,5%) и сектора рударства (0,4%).

Вођена повећањем обима производње у прерађивачкој индустрији од 3,3%, **индустријска производња у Региону Војводине је, међугодишње посматрано, у периоду јануар-јун текуће године забележила раст од 3,1%.** Обим производње у сектору рударства мањи је за 1,9%, док је ниво активности у сектору снабдевања електричном енергијом, гасом и паром мањи за 1,1% у односу на ниво производње у истом периоду претходне године. Сектор рударства, у Региону Војводине, већ дужи период бележи негативан тренд. Разлог томе јесте смањење експлоатације сирове нафте и природног гаса, које у посматраном периоду текуће године, по међугодишњој стопи износи 3,7%.

Графикон 2. Међугодишње стопе кретања индустрије у Србији и региону Војводине, по секторима делатности, јануар-јун 2018. године

Извор података: Саопштење ИИ 10, бр.209, РЗС РС

Међугодишње посматрано, у Региону Војводине у периоду јануар-јун 2018. године, забележено је повећање физичког обима производње у 16 од 24 производне области прерађивачке индустрије региона.

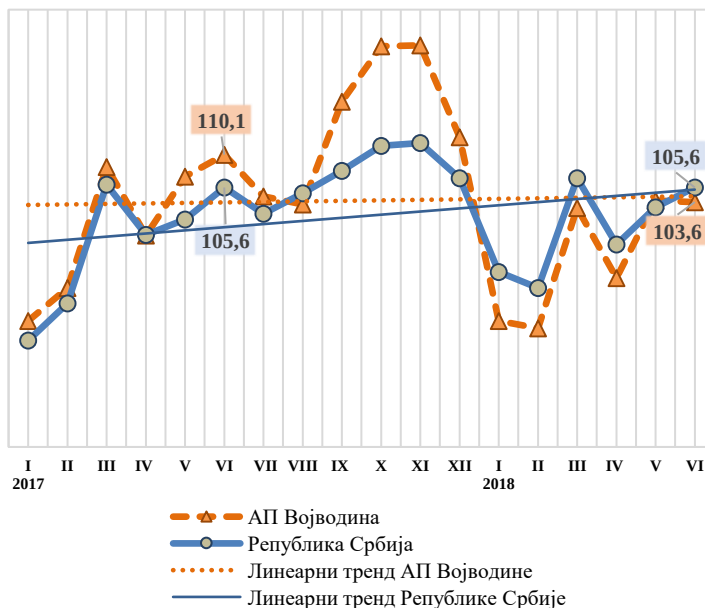
Раст прерађивачке индустрије Војводине од 3,3% у периоду јануар-јун 2018. године подстакнут је убрзаним растом: прераде деривата нафте (4,3%), производње хемикалија и хемијских производа (4,8%), фармацеутских производа (0,4%), производа од гуме и пластике (6,1%), машина и опреме (9,0%), пића (1,7%), металних производа, осим машина (32,3%), моторних возила и приколица (65,8%) и производње осталих саобраћајних средстава (24,0%). После вишемесечне стагнације прехранбене индустрије са краја претходне године, обим производње у периоду јануар-јун 2018. године је мањи за 4,8% у односу на ниво производње у истом периоду претходне године. Због лоше пољопривредне године, смањени приноси у биљној производњи 2017. године утицали су да сировинска база за прехранбену индустрију буде скромнија.

Остварен ниво обима производње индустрије Републике Србије у јуну 2018. године већи је за 5,6% од просечног нивоа обима производње у 2017. години.

У јуну 2018. године, у односу на ниво просечне производње у преходној години, индустрија војвођанског региона забележила је већи обим производње за 3,6%.

Тренд укупне индустријске производње у Републици Србији, као и у региону Војводине, задржао је благо растући смер кретања из претходне године.

Графикон 3. Индекси индустријске производње (јун 2018/О 2017.) са трендом кретања

Извор података: Саопштење ИИИ 10, бр.209, РЗС РС

Са аспекта тренда кретања производње, прерађивачка индустрија у Војводини у јуну месецу текуће године забележила је виши ниво производње, док кумулативно, у периоду јануар-јун 2018. године, производња је на nižем нивоу од просечног нивоа производње у претходној години.

У прерађивачкој индустрији Војводине, у јуну 2018. године у односу на просек претходне године, забележен је пораст у 19 од укупно 24 производне области, а посматрано кумулативно за период јануар-јун 2018. у односу на просечан ниво претходне године, раст производње је забележен у 12 производних области.

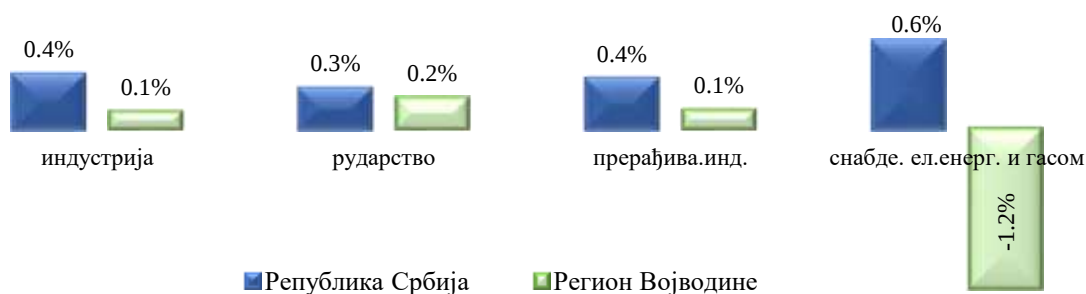
Ниво обима производње прехранбене индустрије Војводине у јуну 2018. године нижи је за 14,2% у односу на просечан ниво ове производње у претходној години. Посматрано кумулативно, за период јануар-јун 2018. године, ниво производње прехранбене индустрије у Војводини нижи је за 18,2% у односу на просечан ниво производње у претходној години.

Значајно нижи ниво производње у Региону Војводине забележен је и у производњи дуванских производа, која је у јуну 2018. године за 38,8% нижа, у односу на просечан ниво производње у претходној години. Раст производње, у јуну 2018. године, у односу на просек претходне године, забележен је у производњи деривата нафте (11,6%), производа од гуме и пластике (12,7%), пића (23,5%), машина и опреме (24,4%) и металних производа (19,0%). Повећање обима производње забележено је и код моторних возила и приколица (од 59,4%) и у производњи осталих саобраћајних средстава (од 66,8%).

Међугодишње посматрано, индустријска производња у Републици Србији у јуну 2018. године већа је за 3,9%. Раст је остварен у сва три производна сектора: прерађивачке индустрије (3,6%), рударства (2,9%) и енергетском сектору (6,3%).

Индустријска производња у Војводини, у јуну 2018. године посматрано међугодишње, већа је за 1,2%. Ниво производне активности одржан је растом прерађивачке индустрије (1,3%) и рударства (2,2%), док је пад производње забележен у сектору снабдевања, електричном енергијом и гасом (од 11,5%).

Графикон 4. Међугодишње стопе кретања индустрије по секторима производње, (јун 2018/јун 2017.)

Извор података: Саопштење ИН 10, бр.209, РЗС РС

Ниво производње у Војводини у сектору рударства, прецизније у делу експлоатације сирове нафте и природног гаса, у јуну 2018. године мањи је за 3,7% у односу на исти месец претходне године.

Најистакнутији раст производње у јуну 2018. године, посматрано међугодишње, остварен је у производњи: деривата нафте (10,2%), машина и опреме (13,4%), моторних возила и приколица (64,2%), осталих саобраћајних средстава (26,5%), рачунара, електрон. и оптич. произв. (8,5%), металних производа (8,1%), фармацеутских производа (2,0%) и производа од гуме и пластике (1,8%). Ово су уједно и области које имају и значајније учешће у структури прерађивачке индустрије региона. Раст је остварен у још седам области са мањим утицајем на укупан раст прерађивачке индустрије Војводине.

Најистакнутији пад у јуну месецу 2018. године, са великим утицајем на успоравање тренда раста укупне прерађивачке индустрије Војводине имала је производња прехранбених производа која је у односу на ниво производње у истом месецу претходне године забележила пад од 4,6%. Међугодишње посматрано, пад обима забележен је и у хемијској индустрији (од 17,1%), а обим производње дуванске индустрије је опао (за 33,5%). Ово су области са најзначајнијим учешћем у структури прерађивачке индустрије.

Индустријска производња у региону Војводине, међугодишње посматрано, у периоду јануар-јун 2018. године забележила је следеће кретање према групама намене производње¹, и то:

- раст производње од 3,3 % код енергије;
- раст производње од 7,4 % код интермедијарних производа, осим енергије²;
- раст производње од 17,1 % код капиталних производа³;
- раст производње од 10,7 % код трајних производа за широку потрошњу⁴;
- пад производње од 3,3 % код нетрајних производа за широку потрошњу⁵.

Посматрано по намени, раст индустрије у региону, кумулативно за првих шест месеци текуће године, одржан је растом производње капиталних производа, што је опредељено растом производње машина и опреме, приколица и опреме за моторна возила, растом производње групе трајних производа за широку потрошњу који је опредељен растом производње осталих транспортних средстава и намештаја. Раст производње интермедијарних производа, подстакнут је растом дела производње хемијских производа, производа од гуме и пластике, металних производа и производа од неметалних минерала (цемент, креч, и др).

Повећање производње нафтних деривата, у првих шест месеци 2018. године у односу на исти период претходне године, позитивно је утицало на тренд кретања укупног енергетског сектора. Пад производње хране и дуванских производа је утицао на смањење производње групе нетрајних производа за широку потрошњу.

На крају јуна 2018. године у односу на исти месец претходне године, залихе готових производа у индустрији Војводине, посматрано за групе производње по намени производа, повећане су код:

- интермедијарних производа, осим енергије (13,2%);
- капиталних производа (26,2%);
- трајних производа за широку потрошњу (35,8%);
- нетрајних производа за широку потрошњу (16,3%).

Међугодишње посматрано, смањење залиха је забележено код енергија (18,9%).

¹ Према намени, производи се деле на: енергију, интермедијарне производе (осим енергије), капиталне производе, трајне производе за широку потрошњу и нетрајне производе за широку потрошњу.

² Интермедијарни производи су производи намењени даљој обради; то су добра предодређена за употребу у сврху сировина или полупроизвода за производњу других добара.

³ Капитални производи јесу машине и опрема које учествују у производном процесу; производни и пословни простори.

⁴ Трајни производи за широку потрошњу подразумевају: електронске уређаје за широку потрошњу, апарате за домаћинство, намештај, транспортна средства, музичке инструменте, накит, оптичке инструменте и фотографску опрему.

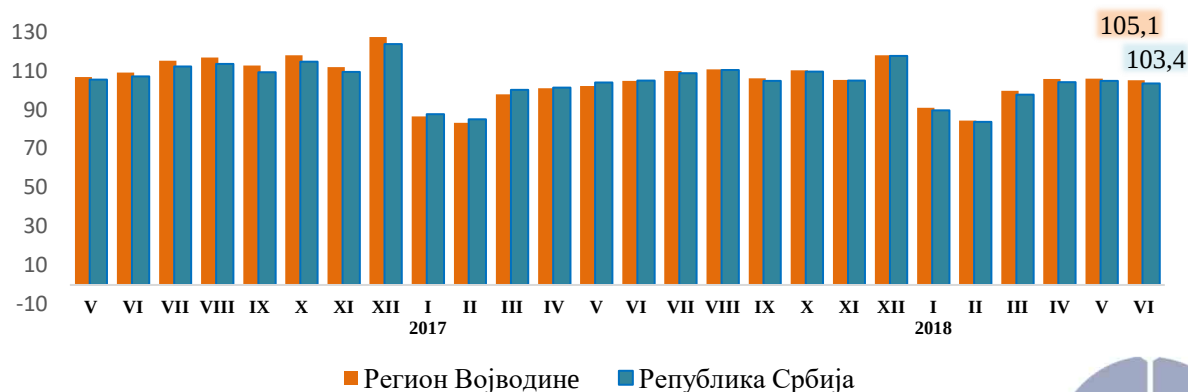
⁵ Нетрајни производи за широку потрошњу обухватају: храну, пиће, дуван, текстил, фармацеутске производе, детерџенте, сапуне и друга средства за чишћење, парфеме и тоалетне препарате, спортску опрему и играчке.

ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО

Према претходним подацима РЗС, промет робе у трговини на мало у Републици Србији, у јуну 2018. године у односу на исти месец прошле године, у текућим ценама је већи за 4,7%, а рачунато у сталним ценама забележен је раст од 1,3%. Ниво промета у трговини на мало, рачунато за АП Војводину, у јуну 2018. године у односу на јун 2017. године, већи је у текућим ценама за 6,7%, а у сталним ценама за 2,8%.

Поредећи ниво промета робе у трговини на мало у Републици Србији у јуну месецу 2018. године у односу на просечан ниво промета у 2017. години, забележен је раст у текућим ценама од 7,1% и у сталним ценама од 3,4%. У АП Војводини је евидентиран раст од 9,5%, рачунато у текућим ценама, а у сталним ценама раст од 5,1%.

Графикон 5. Индекси промета у трговини на мало у Републици Србији и Региону Војводине, јун 2018. године (сталне цене)

Извор података: Саопштење ПМ 10, br. 208, РЗС РС

У периоду јануар-јун 2018. године, у односу на исти период 2017. године, у Републици Србији промет робе у трговини на мало је већи за 5,2% у текућим ценама, а у сталним за 3,3%, док је на нивоу Региона Војводине забележен раст од 7,0% у текућим и 4,7% у сталним ценама.

Међугодишње посматрано, на унутрашњем тржишту Републике Србије, у јуну 2018. године, рачунато у текућим ценама, повећан је промет код групе храна, пиће и дуван за 4,3% и за 1,1% у сталним ценама, код непрехрамбених производа, осим моторних горива за 3,8% у текућим ценама и за 2,6% у сталним ценама.

СПОЉНОТРГОВИНСКА РАЗМЕНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

У периоду јануар - јун 2018. године **укупна вредност спољнотрговинске размене Републике Србије** исказана у еврима износи **18,6 млрд. евра**, што је за **9,9% више** у односу на исти период 2017. године.

У посматраном периоду 2018. године, **укупан извоз Републике Србије** је реализован у вредности **8,0 млрд. евра**, што је за **7,6% више** у односу на остварен извоз у првој половини 2017. године, док је **укупан увоз остварен у износу од 10,5 млрд. евра**, што је за **11,7% више** од реализованог увоза у истом периоду 2017. године. **Из размене Републике Србије са иностранством остварен је спољнотрговински дефицит у износу од 2,5 млрд. евра**, што је за **27,2% више** од забележеног дефицита у првој половини 2017. године.

Табела 1. Кретање робне размене Републике Србије са иностранством

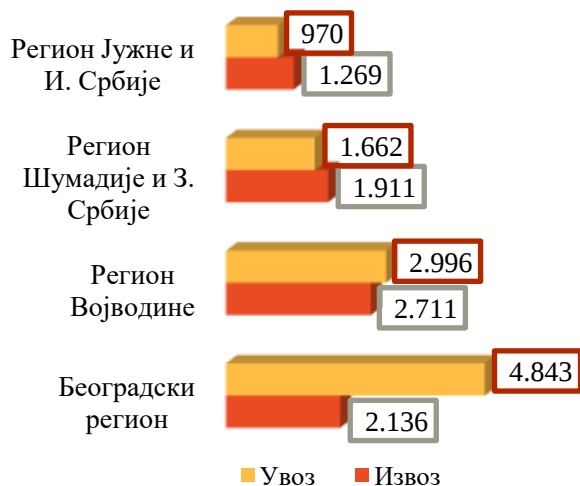
*у мил. евра

	I – VI 2017.	I – VI 2018.	<u>I-VI 2018.</u> <u>I-VI 2017.</u> Међугод.стопа
Извоз	7.465,4	8.033,0	7,6%
Увоз	9.426,6	10.527,0	11,7%
Укупна робна размена	16.892,0	18.560,0	9,9%
Салдо робне размене	-1.961,2	-2.494,0	27,2%
% покривености увоза извозом	79,2%	76,3%	

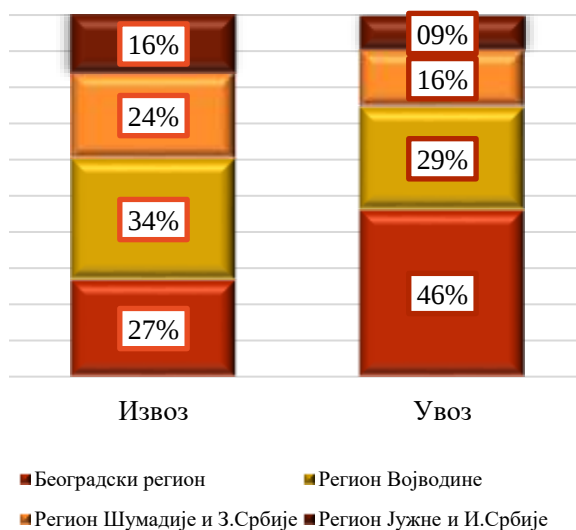
Извор података: Саопштење СТ 13, бр.213, РЗС РС

У укупном извозу Републике Србије највише учествује **Регион Војводине**, док у укупном увозу и спољнотрговинској размени највише учествује **Београдски регион**. Дефицит из размене Београдског региона већи је од укупног дефицита Републике Србије.

Графикон 6. Извоз и увоз Р Србије по регионима, у периоду јануар-јун 2018. год, у мил. евра

Графикон 7. Учешће региона у укупном извозу и увозу за период јануар-јун 2018. год

СПОЉНОТРГОВИНСКА РАЗМЕНА АП ВОЈВОДИНЕ

У периоду јануар–јун 2018. године, укупна вредност спољнотрговинске размене војвођанског региона износи 5,7 млрд. евра и већа је за 13,3% од остварене робне размене у посматраном периоду 2017. године. Вредност извоза је 2,7 млрд. евра, што представља повећање од 9,5 %, а вредност увоза 3,0 млрд. евра, што је за 16,8% више од реализованог увоза у истом периоду 2017. године.

Од укупно реализоване спољнотрговинске размене Србије, војвођански привредници су реализовали 30,8%, при чему су у укупном извозу учествовали са 33,7%, а у укупном увозу са 28,5%. У укупном спољнотрговинском дефициту Р Србије, АП Војводина учествује са 11,4%.

Из робне размене Региона Војводине са иностранством забележен је спољнотрговински дефицит у износу од 285,3 мил. евра, што је, због већег раста увоза од раста извоза, за 218,4% више од забележеног дефицита у посматраном периоду 2017. године. Истовремено, из истих разлога (већег раста увоза од раста извоза), забележено је смањење покривености увоза извозом, са 96,5% на 90,5%.

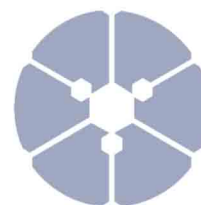
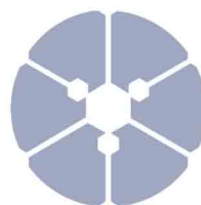
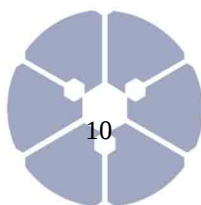
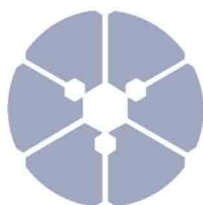
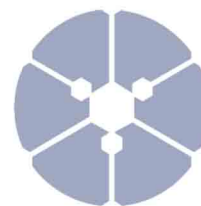
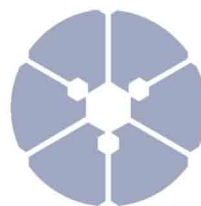
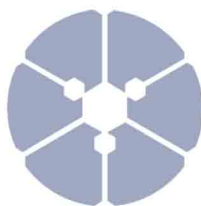
Табела 2.. Кретање робне размене региона АП Војводине

*у мил. евра

	I-VI 2017.	I-VI 2018.	$\frac{I-VI\ 2018.}{I-VI\ 2017.}$ Међугод.стопа	% учешће Региона
Извоз	2.474,7	2.711,0	9,5%	33,7
Увоз	2.564,3	2.996,3	16,8%	28,5
Укупна робна размена	5.039,0	5.707,3	13,3%	30,8
Салдо робне размене	-89,6	-285,3	218,4%	11,4
% покривености увоза извозом	96,5%	90,5%		

Извор података: Саопштење СТ 13, бр.25, РЗС РС

На основу остварених резултата робне размене региона Војводине у првој половини 2018. године уочава се да су сви параметри робне размене премашили половину вредности из 2017. године: реализован извоз представља 54,8% прошлогодишњег извоза, увоз чини 56,3% увоза из претходне године, а укупна робна размена са иностранством представља 55,5% укупне размене АП Војводине са иностранством остварене у 2017. години. Међутим, због бржег темпа реализације увоза, негативни салдо размене представља 76,0% дефицита из 2017. године.

Биланс спољнотрговинске робне размене Војводине и фактори који су допринели расту дефицита

Основна карактеристика спољнотрговинске размене региона у периоду јануар-јун 2018. године јесте бржи раст увоза од извоза, што је утицало да дефицит на крају јуна буде три пута већи у односу на величину дефицита за исти период претходне године.

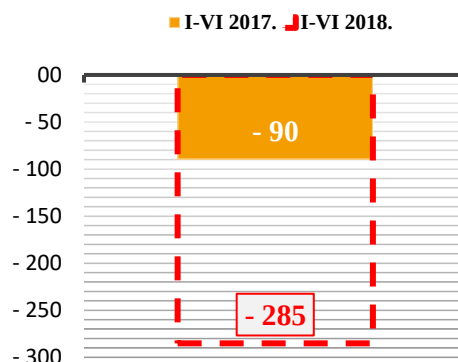
Дефицит робне размене после првих шест месеци текуће године износио је 285,3 милиона евра, што чини повећање од 195,7 милиона евра у поређењу са истим периодом претходне године.

Дефицит региона је на nižем нивоу због позитивног биланса робне размене аграрних производа (пољопривредних, прехранбених производа, пића и дувана), чија величина суфицита има највећи позитиван утицај на дефицит.

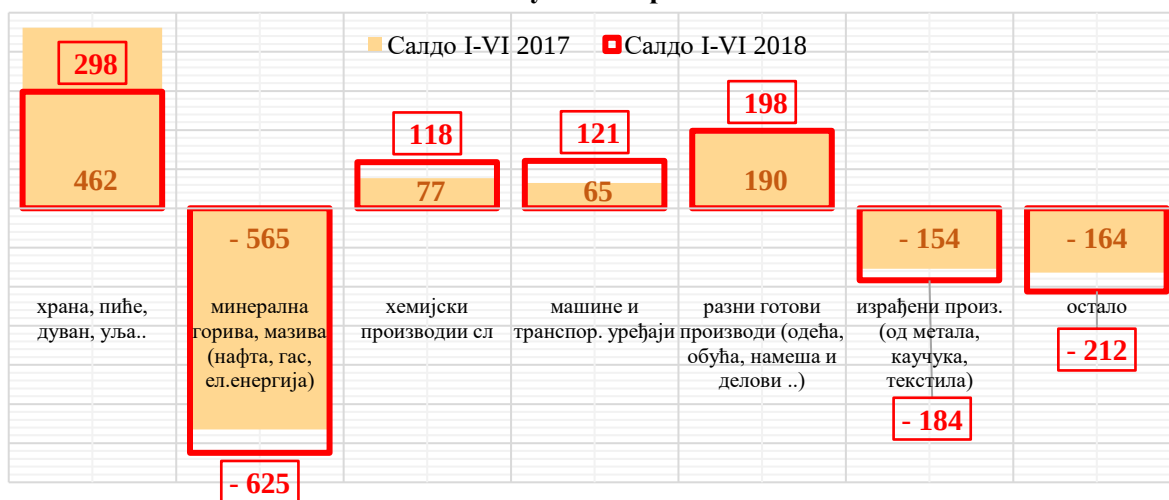
Неповољна претходна пољопривредна година негативно се одразила на извоз хране, пића и дувана, те је суфицит робне размене ове групе производа у периоду јануар-јун 2018. године износио 298 мил. евра, што је за 35,5% (164 мил. евра) мање у односу на реализован суфицит у истом периоду претходне године.

Суфицит у робној размени Војводина се остварује и код групе хемијских производа, групе машина и транспортних уређаја и нешто мање код групе разних готових производа (одећа, обућа и разни делови...).

Графикон 8. Дефицит АПВ, у мил. евра

Графикон 9. Биланс робне размене према групама производа, у мил. евра

На повећање дефицита највише је утицао **пад извоза житарица (за око 72 мил. евра)** у односу на исти период претходне године, шећера (за 27 мил. евра), уљарица и рафинисаних уља (22 мил. евра) и дувана за 9 милиона евра.

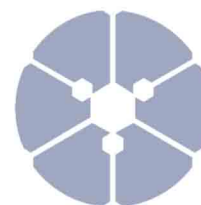
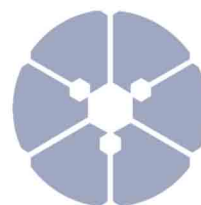
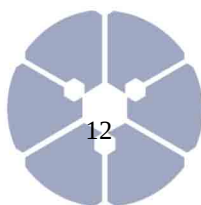
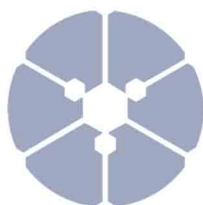
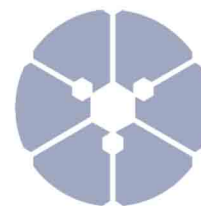
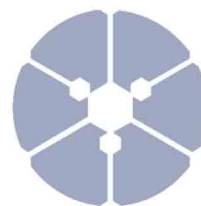
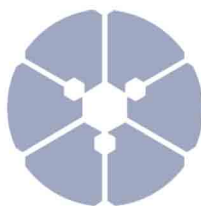
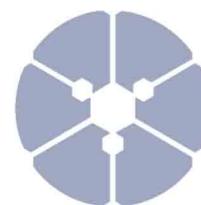
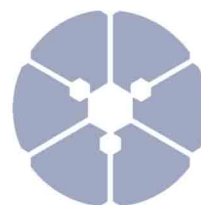
Већи раст извоза од увоза бележи позитивне ефекте на дефицит, у смислу његовог смањења, а њих су у периоду јануар-јун 2018. године остварили производи из групе машина и транспортних уређаја. Прецизније, код електричних машина, апарата и других уређаја је остварен нето извоз у износу од 75,5 мил. евра (у односу на исти период претходне године, извоз ове групе производа повећан је за 169 мил. евра, а увоз за 93 мил. евра).

Позитивни ефекти на смањење дефицита забележени су и код медицинских и фармацеутских производа за 21 мил. евра (што чини збир повећања извоза за 6,3 мил. евра и смањења увоза за 14,6 мил. евра) као и групе машина за индустрију за 15 мил. евра (извоз повећан за 9,2 мил. евра, док је увоз смањен за 5,7 мил. евра).

На смањење дефицита утицао је и пад увоза ђубрива од 16 мил. евра и раст извоза одевних предмета (за 12 мил. евра), млечних производа (9,3 мил. евра), органских хемијских производа и производа од метала.

У односу на исти период претходне године, у периоду јануар-јун повећан је извоз нафтних деривата (за 44 мил. евра), али је и увоз сирове нафте и деривата порастао за 73 мил. евра, што је утицало на повећање дефицита само по овом основу за 29 мил. евра. Негативан ефекат на раст дефицита, у износу од 30 мил. евра, потиче из спољнотрговинске размене гаса. Само на основу групе минералних горива и мазива (нафта и гас...), дефицит у овом периоду у односу на исти период претходне године је повећан за 60 мил. евра.

Група минералних горива и мазива у првих шест месеци текуће године је имала негативан салдо размене од 625 мил. евра, будући да се путем привредних субјеката са седиштем у Региону Војводине увози приближно 75% нафте и 95% гаса за укупне потребе на нивоу читаве земље.

Биланс робне размене АП Војводине према земљама

Табела 3. Биланс робне размене АП Војводине према земљама

*у 000 евра

Земља извоза	Извоз	Увоз	Салдо
Немачка	374.213	360.025	14.188
Румунија	272.918	114.029	158.889
Италија	235.108	274.813	-39.705
Босна и Херцеговина	234.024	54.790	179.234
Руска Федерација	168.832	569.695	-400.863
Мађарска	165.127	146.189	18.938
Словенија	101.846	63.847	37.998
Хрватска	97.882	57.374	40.507
Холандија	96.218	46.994	49.225
Аустрија	87.063	112.273	-25.210
Чешка Република	86.609	72.636	13.973
Бугарска	84.208	24.622	59.586
Црна Гора	82.571	3.728	78.843
Француска	80.280	87.141	-6.862
Република Македонија	69.241	14.993	54.248
Шведска	56.196	19.600	36.596

Као што се из табеле види, у оквиру најзначајнијих шеснаест земаља, по вредности оствареног извоза, из размене је остварен дефицит у размени са Руском Федерацијом у износу од 400,9 мил. евра (повећан је, у односу на исти период претходне године, за 16,4%), Италијом у вредности од 39,7 мил. евра (готово пет пута већи дефицит у односу на исти период прошле године), Аустријом од 25,2 мил. евра (такође повећан скоро пет пута у односу на дефицит у истом периоду претходне године) и са Француском од 6,8 мил. евра (у истом периоду претходне године из сарадње је забележен позитиван салдо на нашој страни). Из размене са осталим земљама бележи се суфицит АП Војводине.

Највеће повећање позитивног салда размене, у односу на исти период претходне године, од наведених земаља је забележено у сарадњи са Холандијом, Чешком Републиком, Словенијом и Шведском.

Највећи суфицит из размене остварен је са Босном и Херцеговином (179,2 мил. евра), док је највећи дефицит забележен је из размене са Руском Федерацијом (400,9 мил. евра), који је уједно већи од укупног дефицита Војводине.

Структура робне размене региона АП Војводине са светом

У првој половини 2018. године војвођански привредници су остварили најзначајнију робну размену са земљама Европске уније (63,9%), потом са осталим земљама (27,7%), док је најмањи обим остварен са земљама ЦЕФТА региона (8,4%).

У оквиру укупне робне размене, најзначајнији извоз је остварен у Европску унију (72,2%), извоз у земље ЦЕФТА региона представља 14,9% извоза, а извоз у остале земље представља 13,0% војвођанског извоза.

На увозној страни, војвођански привредници су највише увозили из Европске уније и тај увоз представља 56,4% укупног увоза. Увоз из осталих земаља представља 41,0% укупног увоза док увоз из земаља ЦЕФТА региона чини тек 2,6% укупног увоза.

Табела 4. Структура робне размене АП Војводине са светом

*у 000 евра

	ЕУ	% учешће	ЦЕФТА регион	% учешћа	Остале земље	% учешћа
Извоз	1.956 451	72,2	403 023	14,9	351.487	13,0
Увоз	1.690 504	56,4	77 322	2,6	1.228.438	41,0
Укупно	3.646.955	63,9	480.345	8,4	1.579.926	27,7
Салдо	265.948		325.701		-876.951	307,4
% покривености увоза извозом	115,7		521,2		28,6	

У посматраном периоду 2018. године, војвођански привредници остварују позитиван салдо размене у сарадњи са земљама Европске уније и са земљама ЦЕФТА региона, што битно утиче на висину укупног спољнотрговинског салда размене АП Војводине. Сарадња са осталим земљама резултира дефицитом на нашој страни који је већи од укупног војвођанског дефицита (због увоза из Руске Федерације који сам чини 19,0 % укупног увоза АП Војводине).

Структура робне размене према најзначајнијим земљама

У првој половини 2018. године војвођански привредници су извозили производе у 128 земаља. Истовремено, у истом периоду 2018. године, војвођански привредници су увозили из 135 земаља света.

У оквиру реализованог укупног извоза, војвођански привредници су највише извозили у СР Немачку (13,8%) и у Румунију (10,1%). Једино извоз у те две земље има појединачно учешће преко 10% укупног извоза док извоз у остале појединачне земље учествује са мање од по 10%. Појединачан извоз у остале земље које нису приказане у табели, учествује са мање од 2% у укупном извозу.

Извоз збирно, у земље које имају појединачно учешће изнад 2% (шеснаест земаља) чини 84,6% укупног извоза што указује на чињеницу да се у велики број земаља остварује вредносно врло мали извоз.

На увозној страни, увоз из Руске Федерације учествује са 19,0%, док из Немачке чини 12,0% укупног увоза. Увоз из осталих земаља појединачно учествује са мање од 10%. Појединачни увоз из осталих земаља које нису приказане у табели представља мање од 2% укупног увоза. Увоз збирно, из земаља са појединачним учешћем већим од 2% чини 76,2% укупног увоза те збирно увоз из осталих 122 земаља чини 23,8% укупног увоза.

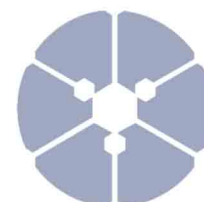
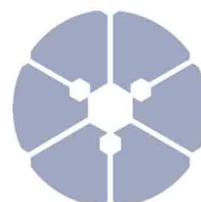
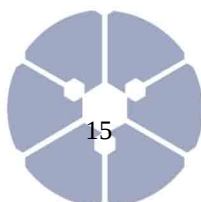
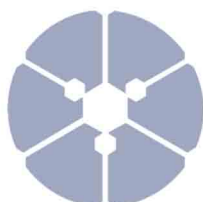
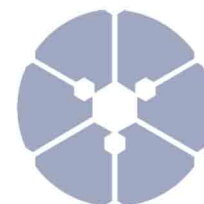
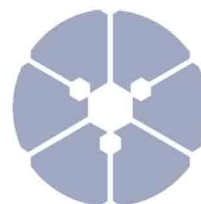
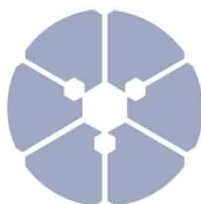
Табела 5. Структура извоза и увоза АП Војводине према најзначајнијим земљама

*у 000 евра

Ред. број	ЗЕМЉА ИЗВОЗА I-VI 2018.	Вредност извоза	Учешће у укупном извозу	ЗЕМЉА УВОЗА I-VI 2018.	Вредност увоза	Учешће у укупном увозу
1.	Немачка	374.213	13,8%	Руска Ф.	569.695	19,0%
2.	Румунија	272.918	10,1%	Немачка	360.025	12,0%
3.	Италија	235.108	8,7%	Италија	274.813	9,2%
4.	Б и Х	234.024	8,6%	Ирак	184.340	6,2%
5.	Руска Ф.	168.832	6,2%	Кина	170.246	5,7%
6.	Мађарска	165.127	6,1%	Мађарска	146.189	4,9%
7.	Словенија	101.846	3,8%	Румунија	114.029	3,8%
8.	Хрватска	97.882	3,6%	Аустрија	112.273	3,7%
9.	Холандија	96.218	3,5%	Француска	87.141	2,9%
10.	Аустрија	87.063	3,2%	Чешка Р.	72.636	2,4%
11.	Чешка Р.	86.609	3,2%	Турска	68.165	2,3%
12.	Бугарска	84.208	3,1%	Словенија	63.847	2,1%
13.	Р.Црна Гора	82.571	3,0%	Белгија	60.737	2,0%
14.	Француска	80.280	3,0%			
15.	Р. Македонија	69.241	2,6%			
16.	Шведска	56.196	2,1%			
Остале земље са учешћем < 2,0%		418.627	15,4%	Остале земље са учешћем < 2,0%	712.128	23,8%

Извоз АП Војводине у већину наведених земаља (које учествују са преко 2% у укупном извозу) је повећан у односу на исти период претходне године, при чему је највећи раст остварен у сарадњи са Холандијом (по међугодишњој стопи од 102,3%), Чешком Републиком (63,9%), Шведском (35,4 %) и Словенијом (34,8%). Остале наведене земље имају међугодишње стопе раста извоза мање од 20%. Смањење вредности извоза, у односу на исти период претходне године, забележен је код извоза у Аустрију (смањење од 8,8%), Бугарску (8,7%) и Француску (9,5%).

На увозној страни, све приказане земље (са учешћем већим од 2% у укупном увозу), у односу на исти период претходне године, бележе раст увоза, при чему су највеће стопе раста забележена код увоза из Румуније (59,6%) и Белгије (56,5%), потом следе Чешка Република (38,7%), Ирак (35,8%), Мађарска (29,4%), Турска (26,2%) и Француска (20,9%). Увоз из осталих наведених земаља је забележио раст по међугодишњој стопи мањој од 20%.

Структура робне размене АП Војводине према економској намени производа

Уколико посматрамо структуру извоза по економским наменама производа констатује се да је највећи раст извоза забележен код извоза енергената (међугодишња стопа од 35,2%). У складу са повећаном вредношћу извоза, порастао је и удео у укупном извозу, те је учешће енергената са 4,3% у првој половини 2017. године повећано на 5,3% у укупном извозу у посматраном периоду 2018. године. Извоз капиталних производа је повећан за 35,1% (са 21,0% на 25,9%). Извоз интермедијарних производа је повећан по међугодишњој стопи од 14,3%, а учешће у структури укупног извоза је повећано са 32,0% на 33,3%. Најмање повећање извоза је забележено код извоза трајних производа за широку потрошњу (11,9%). Извоз нетрајних производа за широку потрошњу је смањено за 2,4% у односу на остварен извоз у истом периоду претходне године, те је учешће у структури смањено са 23,9% на 21,2%. Највеће смањење извоза је забележено код извоза неklasификованих производа, за 28,9%, а и учешће је, у складу са смањеном вредношћу, смањено са 13,7% на 8,9%.

Табела 6. Структура извоза према економској намени производа

ИЗВОЗ	*у мил. евра				
	2017./ I-VI	% учешћа	2018./ I-VI	% учешћа	Индекс
Енергија	107,0	4,3%	144,7	5,3%	135,2
Интермедијарни производи	791,0	32,0%	904,0	33,3%	114,3
Капитални производи	519,5	21,0%	701,6	25,9%	135,1
Трајни произв.за широку потр.	129,0	5,2%	144,4	5,3%	111,9
Нетрајни произв.за широку потр.	590,3	23,9%	576,0	21,2%	97,6
Некласификовано	337,9	13,7%	240,3	8,9%	71,1
УКУПНО	2.474,7	100,0%	2.711,0	100,0%	109,5

Увоз АП Војводине у првих шест месеци 2018. године је повећан по међугодишњој стопи од 16,8% у односу на остварен увоз у истом периоду 2017. године. Са становишта економске намене производа констатује се највеће повећање и највеће учешће у структури код увоза трајних производа за широку потрошњу од 26,1%. Међутим, учешће тих производа у структури увоза по економској намени ЕУ је изразито ниско и након овог повећања од преко 26% учешће је свега 1,3% (у истом периоду претходне године било је 1,2%). Увоз интермедијарних производа је повећан за 20,4% и ти производи учествују у структури увоза 35,4%. Остале групе производа су забележиле нешто мање повећање. Увоз капиталних производа је повећан за 17,2%, док је увоз нетрајних производа за широку потрошњу повећан за 16,3% (учешће је остало исто, односно 10,2%). Увоз енергената је повећан за 14,6%, али је удео у структури смањен са 26,2% на 25,7%. Увоз неklasификованих производа је најмање повећан за 10,4%, док је учешће смањено са 11,6% на 11,0%.

Табела 7. Структура увоза по економској намени производа

*у мил. евра

УВОЗ	I-VI 2017.	% учешћа	I-VI 2018.	% учешћа	Индекс
Енергија	671,1	26,2%	768,8	25,7%	114,6
Интермедијарни производи	880,6	34,3%	1.060,5	35,4%	120,4
Капитални производи	422,4	16,5%	495,1	16,5%	117,2
Трајни произв.за широку потр.	30,3	1,2%	38,2	1,3%	126,1
Нетрајни произв.за широку потр.	261,8	10,2%	304,5	10,2%	116,3
Некласификовано	298,1	11,6%	329,2	11,0%	110,4
УКУПНО	2.564,3	100,0%	2.996,3	100,0%	116,8

Структура робне размене АП Војводине према производима

У првој половини 2018. године на извозној страни је било 4.028 производа. Ниједан производ нема појединачно учешће веће од 10% док је, истовремено, велики број производа који имају учешће мање од 1%.

У посматраном периоду 2018. године најзначајнији извозни производ јесу сетови проводника за паљење са учешћем од 9,1% у укупном извозу док остали производи учествују са мање од 5% у укупном извозу. Извоз приказаних десет производа чини 26,5% укупног извоза.

Укупно само деветнаест производа има појединачно учешће изнад 1% у укупном извозу Војводине и они чине 36,5% извоза региона.

Табела 8. Структура извоза АП Војводине према производима

*у 000 евра

Ред.бр.	Назив производа	Вредност	% учешћа
1.	Сетови проводника за паљење,ост. сетови за возила	246.361	9,1
2.	Остали лекови,за малопродају	69.345	2,6
3.	Циркулационе пумпе за грејне системе и слично	66.714	2,5
4.	Кукуруз,осим семенског	64.200	2,4
5.	Делови и прибор за моторна возила(8701-8705),остало	53.570	2,0
6.	Остали проводници,остали,за напон до 80В	46.190	1,7
7.	Делови за седишта,од осталих материјала	46.158	1,7
8.	Гасна уља,за остале сврхе, $C \leq 0,001\%$,без биодизела	43.629	1,6
9.	Пшеница остала,пир и наполица,осим за сетву	42.733	1,6
10.	Полиетилен,густине $\geq 0,94$,у примарним облицима	39.333	1,5
11.	Остали производи	1.992,7	73,5

У односу на исти период претходне године, извозна структура, посматрано по производима, је приближно иста, само су вредности и редослед производа другачији. Највећа промена се уочава код извоза кукуруза, осим семенског, чији је извоз смањен за 60% у односу на исти период прошле године. Остали наведени производи у табели су повећали своје вредности. Највећи раст је забележен код извоза осталих проводника (повећање је 131,5%) и код извоза сетова проводника за паљење (115,1%).

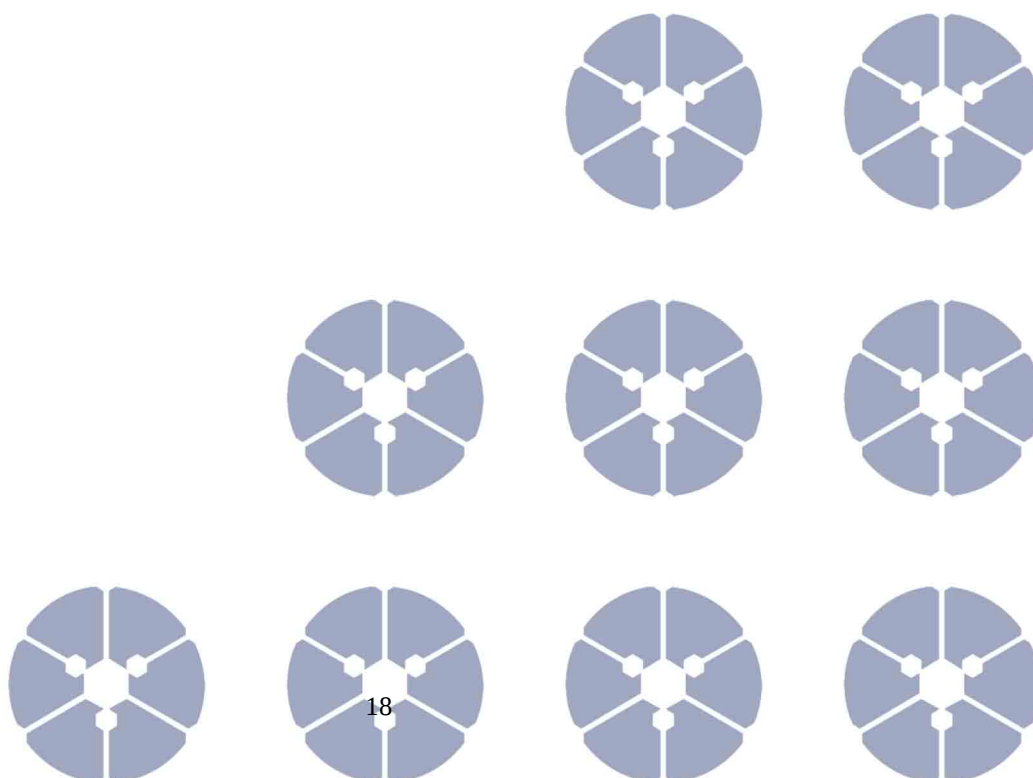
На увозној страни, у посматраном периоду 2018. године, било 5.767 производа, а само увоз нафте и уља од битуменозних минерала има учешће преко 10% (прецизније 15,5%, односно 464,3 мил. евра). Увоз наведених седам производа из табеле са учешћем већим од 1% чини 35,0% укупног увоза. Остали производи који се увозе (65,0% увоза) имају појединачно учешће мање од 1%.

Табела 9. Структура увоза АП Војводине према производима

*у 000 евра

Ред.број	Назив производа	Вредност	% учешћа
1.	Нафта и уља од битуменозних минерала,сирова	464.331	15,5
2.	Гас природни у гасовитом стању	244.153	8,1
3.	Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	152.917	5,1
4.	Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	76.403	2,5
5.	Жица од рафинисаног бакра,попречног пресека>6мм	42.224	1,4
6.	Делови изолациони,од пластичне масе	36.925	1,2
7.	Остали проводници,остали,за напон до 80В	30.822	1,0
8.	Производи остали,од пластичних маса,остало	25.588	0,9
9.	Делови пумпи за течности,за осталу употребу	24.671	0,8
10.	Аутомобили,дизел,>1500-2500цм3,употребљавани	23.384	0,8
11.	Остали производи	1.874,8	62,6

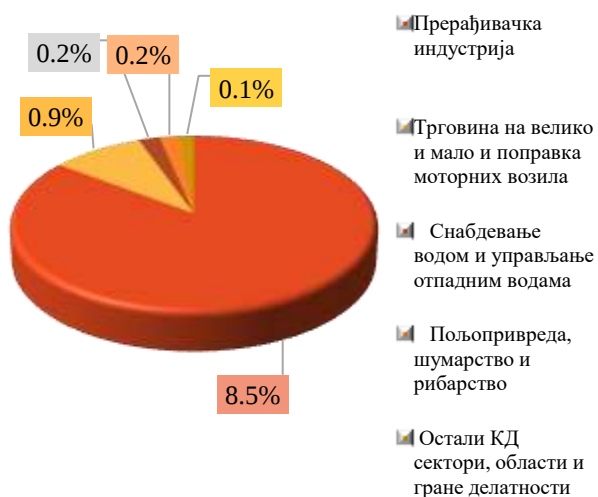
У односу на исти период прошле године, сви приказани увозни производи су забележили раст, а највећа промена евидентирана код увоза жице од рафинисаног бакра (повећање од 96,1%). Увоз Делова пумпи за течност је повећан за 92,6%, осталих проводника за 72,8%, делова изолационих, од пластичне масе за 58,1. Увоз Нафте и уља од битуменозних минерала (као најзначајнији увозни производ) је повећан за 19,4% у односу на исти период претходне године, док је увоз гаса природног у гасовитом стању порастао за 12,0%.

Структура робне размене АП Војводине према КД секторима

У првој половини 2018. године, посматрано према КД секторима и областима, прерађивачка индустрија доминира на извозној (са учешћем од 85,3% у укупном извозу Војводине), али и на увозној страни (са уделом од 66,3% у укупном увозу региона).

Графикон 10. Структура извоза АПВ према КД секторима

Графикон 11. Структура увоза АПВ према КД секторима

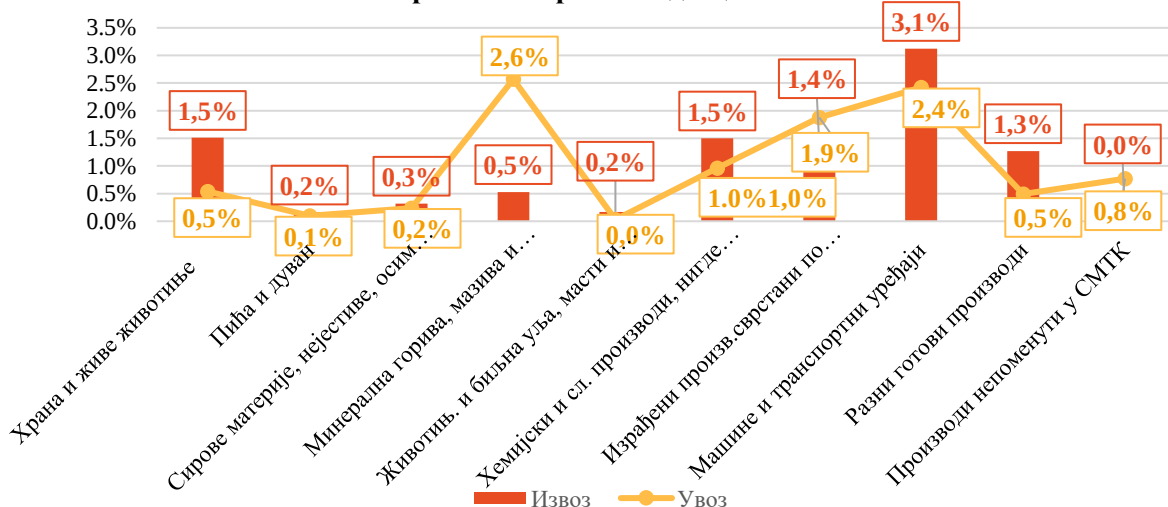
Структура извоза и увоза АП Војводине према секторима и одсецима СМТК

У првих шест месеци 2018. године уочава се да је највећи извоз забележен код сектора машина и транспортних уређаја у вредности од 845,1 мил. евра (учешће у укупном извозу од 31,2%). У структури увоза, евидентно је доминантно учешће сектора минералних горива и мазива са уделом од 25,7% у укупном увозу.

Табела 10. Структура извоза и увоза Војводине према секторима и одсецима СМТК

Сектори и одсеци СМТК	Извоз	Учешће у укупном извозу АПВ	Увоз	Учешће у укупном увозу АПВ	Салдо
Храна и живе животиње	410.268	15,1%	163.227	5,4%	247.041
Пића и дуван	44.485	1,6%	28.588	1,0%	15.897
Сирове материје, нејестиве, осим горива	87.591	3,2%	71.750	2,4%	15.841
Минерална горива, мазива и срод.произв.	144.955	5,3%	769.916	25,7%	- 624.961
Животињ. и биљна уља, масти и восков	44.838	1,7%	9.966	0,3%	34.872
Хемијски и сл. производи, нигде непомен.	407.042	15,0%	288.573	9,6%	118.469
Израђени произв.сврстани по материјалу	380.447	14,0%	564.452	18,8%	- 184.005
Машине и транспортни уређаји	845.116	31,2%	723.648	24,2%	121.468
Разни готови производи	344.659	12,7%	146.826	4,9%	197.833
Производи непоменути у СМТК	1.560	0,1%	229.319	7,7%	- 227.759

Графикон 12. Извоз и увоз АПВ
према секторима и одсесима СМТК

Структура робне размене АП Војводине према окрузима

Табела 11. Структура извоза АП Војводине према окрузима

*у 000 евра

Ред. број	Назив округа	Вредност извоза	Учешће у извозу АПВ	Вредност увоза	Учешће у увозу АПВ
1.	Јужнобачки округ	887.598	32,7%	1.455.756	48,6%
2.	Сремски округ	694.167	25,6%	652.346	21,8%
3.	Јужнобанатски округ	312.635	11,5%	195.249	6,5%
4.	Севернобачки округ	258.343	9,5%	273.668	9,1%
5.	Севернобанатски округ	216.516	8,0%	135.550	4,5%
6.	Средњобанатски округ	193.099	7,1%	174.186	5,8%
7.	Западнобачки округ	148.604	5,5%	109.509	3,7%
УКУПНО АПВ		2.710.962	100,0%	2.996.264	100,0%

У укупно реализованој робној размени АП Војводине доминира робна размена Јужнобачког управног округа. Наиме, привредници наведеног округа су извезли готово 1/3 (32,7%) укупног војвођанског извоза. Истовремено, увоз привредника наведеног округа представља близу половине (48,6%) укупног војвођанског увоза. У оквиру округа најзначајнију робну размену реализују привредници из општине Нови Сад, који чини 65,6% извоза, односно 87,3% увоза округа. Привредници из општине Бачка Паланка учествују у извозу са 14,6%, а у увозу округа чине 6,0%. Привредници Сремског управног округа такође остварују значајну спољнотрговинску размену, где се општина Инђија (27,9%) и Стара Пазова (19,6%) у извозу са 27,9% и 19,6%, респективно, док у увозу највећи удео имају привредници из општина Стара Пазова (27,6%) и Инђија (24,1%).

Према подацима Републичког завода за статистику, у **периоду јануар-јун 2018. године, Републику Србију је посетило 1.567.728 туриста, што чини повећање од 11,1% у односу на исти период претходне године.** Од укупног броја посетилаца, 54,07% (847.781) су чинили домаћи туристи (повећање од 9,2% у поређењу са истим периодом 2017. године), док су страни туристи (719.946) имали учешће од 45,93% (раст од 13,5 у поређењу са истим периодом 2017. године).

Према подацима Републичког завода за статистику, у **Региону Војводине у периоду јануар-јун 2018. године, укупан број долазака туриста повећан је за 11,1% у односу на исти период 2017. године.** Од тога, број долазака домаћих туриста повећан је за 6,3%, док је број долазака страних туриста повећан за 17,5%.

Војводину је у посматраном периоду посетило укупно **247.087 туриста** (и домаћих и страних), при чему су домаћи туристи чинили **54,82%**, док страни **45,18%** укупних долазака туриста у Војводину.

Са датим бројем долазака туриста, Војводина је учествовала са **15,76%** у укупним доласцима туриста у Републику Србију у периоду јануар-јун текуће године, и то са 15,97% у доласцима домаћих, односно са 15,50% у доласцима страних туриста.

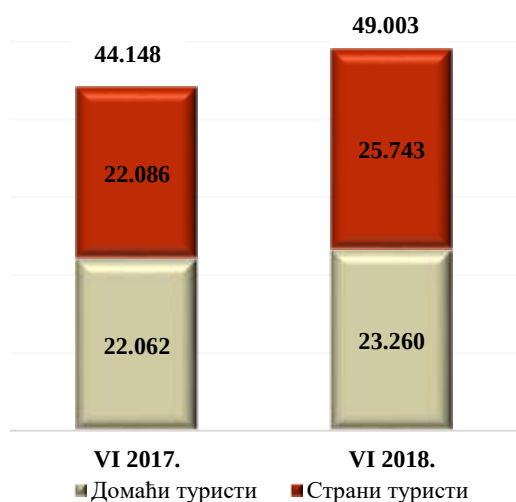
У **периоду јануар-јун 2018. године, у Републици Србији је евидентирано укупно 4.288.620 ноћења туриста, што представља повећање од 12,6% у односу на исти период 2017. године.** Од укупног броја ноћења, број ноћења домаћих туриста (2.711.251) је чинио 63,21% и већи је за 11,8% у поређењу са истим периодом 2017. године, док је број ноћења страних туриста (1.577.369) имао учешће од 36,79% у укупном броју остварених ноћења и већи је за 14,1% у односу на исти период претходне године.

У **јуну 2018. године, у Војводини је број регистрованих ноћења туриста повећан за 14,5% у односу на исти месец претходне године.** Од тога, број ноћења **домаћих туриста** повећан је за **13,3%**, а број ноћења **страних туриста** за **15,9%** у односу на исти месец 2017. године. У Војводини је у јуну 2018. године регистровано укупно **121.839 ноћења туриста** (и домаћих и страних), при чему су домаћи туристи учествовали са **54,91%**, док страни са **45,09%** у укупним ноћењима на нивоу региона.

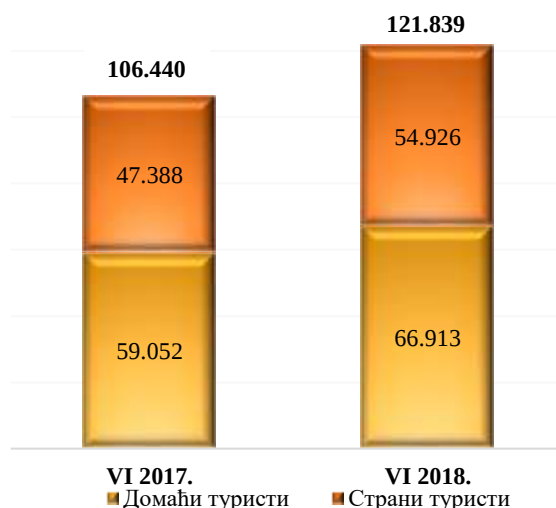
Са датим бројем регистрованих ноћења, Војводина је учествовала са **13,19%** у укупним ноћењима туриста у Републици Србији у јуну текуће године, и то са 11,48% у ноћењима домаћих, односно са 16,11% у ноћењима страних туриста (на нивоу Републике Србије је евидентирано укупно 923.615 ноћења, од чега 582.785 домаћих туриста и 340.830 страних).

Следи графички приказ оствареног броја долаза и броја ноћења туриста у јуну месецу 2017. и 2018. године у Војводини:

Графикон 13. Доласци туриста у Војводину

Графикон 14. Ноћења туриста у Војводини

У периоду **јануар-јун 2018. године**, од изабраних туристичких места на нивоу Војводине, мерено бројем долазака туриста, и домаћи и страни туристи највише су боравили у **Новом Саду** и градским насељима Новог Сада, што је резултат препознавања Новог Сада као *city break* дестинације, конгресног центра у Србији и места одржавања значајних манифестација, од којих је ЕХИТ фестивал најзначајнија.

Највећи раст броја долазака туриста, у посматраном периоду у односу на исти период претходне године, остварила је **Бања Јунаковић** од **30,9%**.

Највећи раст броја ноћења туриста, у посматраном периоду у односу на исти период прошле године, остварио је Град Нови Сад од **29,3%** (раст ноћења домаћих туриста од **28,4%** и раст ноћења страних туриста од **29,7%**). **Највећи пад** броја ноћења туриста забележен је у **Бањи Русанди** од **14,2%**.

Посматрано на нивоу целе земље, у поређењу са земљама из којих долазе страни туристи, у периоду јануар-јун 2018. године, највећи број **долазака страних туриста** забележили су туристи из **Босне и Херцеговине** (53.936 долазака, што је за 10,1% више него у истом периоду претходне године), као и највећи број **ноћења туриста** (115.574 ноћења, што је за 9,4% више него у истом периоду претходне године). Из групе ваневропских земаља, у истом периоду, највећи број долазака у Републику Србију забележили су туристи из **Кине** (42.226 долазака, што је 97,9% више него у истом периоду претходне године), као и највећи број ноћења туриста (68.412 ноћења, што је за 76,3% више него у истом периоду претходне године).

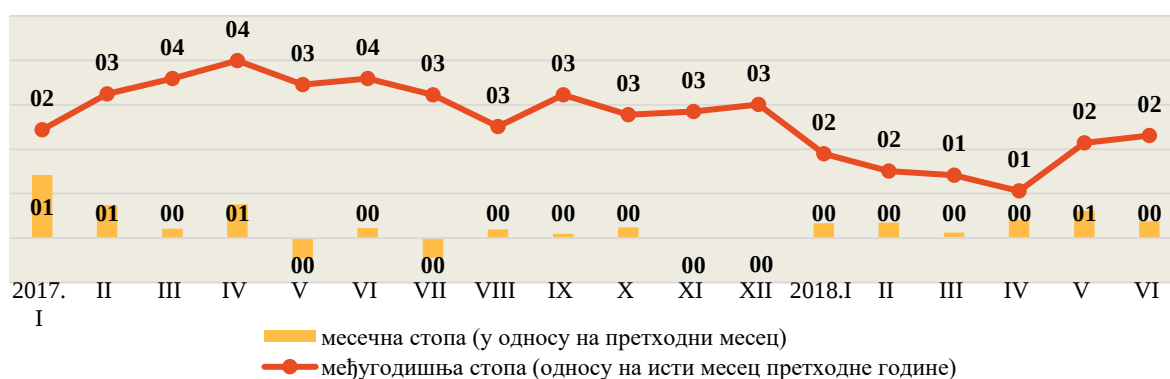
У **првих пет месеци 2018. године** девизни прилив од туризма у Републици Србији био је у **порасту** за **17,9%** изражено у еврима (432 милиона евра), у односу на исти период 2017. године. У истом периоду, **девизни одлив од туризма** у Републици Србији **поростао је** за **13,7%** изражено у еврима (461 милион евра), у односу на исти период 2017. године.

КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈА

Инфлација, посматрана међугодишње и мерена растом потрошачких цена производа и услуга, за јун 2018. године, повећана је за 2,3%. Потрошачке цене свих роба су просечно повећане за 2,6% а услуга за 1,4%.

Јунска месечна инфлација износила је 0,4%. У односу на ниво цена у мају, у јуну текуће године цене роба су повећане за 0,2%, а цене услуга за 0,8%. Пораст цена у јуну месецу евидентан је код цена меса, воћа и горива, пакет аранжмана и транспортних услуга.

Графикон 15. Инфлација мерена индексом потрошачких цена, годишња и месечна стопа, јун 2018. године

Иако је инфлација почетком 2018. године била успорена, пре свега због одржавања ниских трошкова у производњи хране и поскупљења малог броја производа и услуга, кумулативно, од децембра претходне године до јуна месеца текуће године, цене су порасле за 2,2%.

Посматрано по основним групама потрошње у оквиру Индекса потрошачких цена (ИПЦ), цене у јуну 2018. године повећане су за 2,3% у односу на ниво цена у истом месецу претходне године. Доприноси међугодишњој стопи раста јунске инфлације тј. потрошачких цена, дат је по следећим компонентама:

- Храна и безалкохолна пића, раст по међугодишњој стопи од 2,5% (допринос 0,8 п.п.);
- Алкохолна пића и дуван, раст од 5,8% (допринос 0,4 п.п.);
- Становање, вода, ел. енергија, гас и др. горива, раст од 2,2%, (допринос 0,3 п.п.);
- Рекреација и култура, раст од 3,2%, (допринос 0,2 п.п.);
- Транспорт, раст од 3,3% (допринос 0,4 п.п.);
- Намештај, покућство и тек одржав стана, раст од 1,2% (допринос 0,1 п.п.);
- Здравство, раст од 1,5%, (допринос 0,1 п.п.).

Допринос осталих компоненти потрошње-одеће и обуће, комуникација, образовања, ресторана и хотела је био стагнирајући или негативан и није имао значајнији утицај на кретање међугодишње стопе јунске инфлације.

Имајући у виду високо учешће хране и безалкохолних пића у укупној структури потрошње (31,7%), јасно је да је раст ИПЦ-а највише опредељен растом ових цена.

У оквиру наведене групе повећане су цене следећих производа: поврћа за 18,3% (допринос расту ИПЦ је 0,8 п.п.) и хлеба и житарица (0,1 п.п.). До пораста цена житарица на берзи у Републици Србији дошло је због ниског нивоа залиха прошлогодишње пшенице као и очекивања знатно нижих приноса пшенице и жита на европском тржишту и Црноморском региону.

Графикон 16. Допринос међугодишњој стопи раста потрошачких цена по компонентама, јун 2018. године, у п.п.

У групи алкохолних пића и дувана, највећи допринос долази од раста цена дувана и производа од дувана (0,4 п.п.). Цене цигарета у јуну су веће за 8,5% у просеку у односу на ниво цена у истом месецу претходне године. Рас цена цигарета у складу је са акцизном политиком, према којој се, сагласно акцизном календару 2018–2020, сваког јануара и јуна специфична акциза на цигарете повећава за 1,5 динара, уз зарачунату и пропорционалну акцизу (од 33,0%) на цигарете и придодат ПДВ. Наведене тенденције ће за неколико година довести до нивоа цена цигарета у Републици Србији који се, у просеку, плаћа у земљама Европске уније. Стални раст цена цигарета утицао је да се у првој половини текуће смањи њихово учешће у структури потрошње.

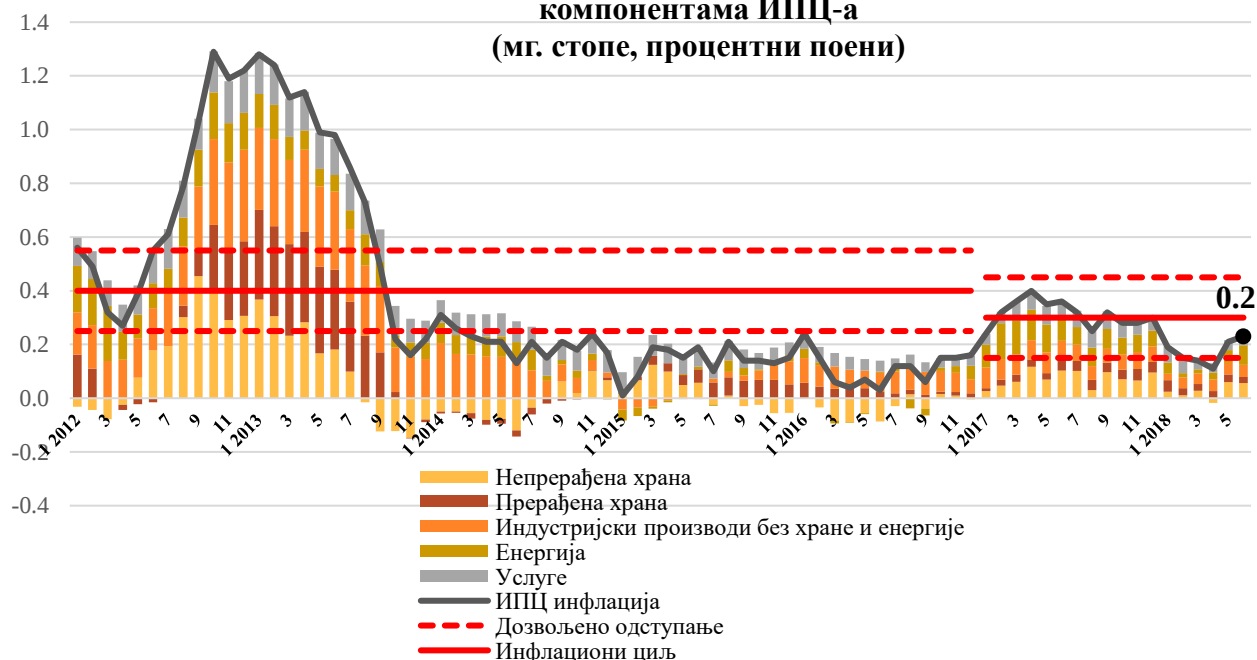
У групи становање, вода, ел. енергија, гас и друга горива доминантан је раст цена чврстих горива (7,3%) и цена електричне енергије за домаћинство (2,1%).

У групи рекреација и култура највећи допринос расту имале су повећане цене пакет-аранжмана (у јуну месецу 2018. године у односу на цене у истом месецу претходне године цене су повећане за 13,1%).

У структури групе транспорт доминантан је јунски међугодишњи раст цена горива и мазива за путничке аутомобиле од 7,5%. Наиме, још од почетка године велике флукуације на светском тржишту условиле су константан благи раст цене нафте, што се одразило на раст цене горива. Државна убирања, услед повећања акциза (и сходно томе већег ПДВ-а, због веће основице), у прва два квартала текуће године износила су 2,63 динара по литри бензина, односно 3,07 динара по литри дизела у просечној малопродајној цени. Као резултат таквих тенденција, укупан кумулативан раст цена горива и мазива за путничке аутомобиле резултирао је доприносом укупној међугодишњој стопи раста потрошачких цена од 0,1 п.п. (Извор података: РЗС РС).

У претходна четири месеца месеца текуће године, **базна инфлација** (индекс потрошачких цена по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета) **је износила 0,8% међугодишње**. Ово је до сад и најнижи ниво базне инфлације од када се она обрачунава по методологији праћења кретања потрошачких цена.

Графикон 17. Доприноси међугодишњој инфлацији по компонентама ИПЦ-а (мг. стопе, процентни поени)

Према централној пројекцији Народне банке Србије, међугодишња инфлација ће у наредном периоду наставити релативно стабилно кретање у границама циља од 3,0 одсто $\pm$ 1,5 процентних поена са тенденцијом да до краја ове године остане близу доње границе циља. То зависи од кретања на међународном финансијском тржишту и на тржишту примарних производа, посебно сирове нафте и примарних пољопривредних производа.

РЕГИСТРОВАНА ЗАПОСЛЕНОСТ

У другом кварталу 2018. године укупан број запослених у Србији према подацима Централног регистра обавезног социјалног осигурања износио је 2.126.597 лица. У односу на исти квартал претходне године запосленост је повећана за 65.078 запослених лица (3,2%).

Регистрована запосленост у Србији	Број запослених	Промене у односу на претходни квартал		Промене у односу на исти квартал претходне године	
	II квартал 2018.	разлика	индекс	разлика	индекс
Регистрована запосленост - укупно	2.126.597	34.377	101,6	65.078	103,2
Запослени у правним лицима (у радном односу и ван радног односа)	1.683.704	24.586	101,5	50.568	103,1
Предузетници и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност (у радном односу и ван радног односа)	363.316	11.359	103,2	21.144	106,2
Регистровани индивидуални пољопривредници	79.577	- 1.568	98,1	- 6.634	92,3

У правним лицима је запослено 1.683.704 лица (79%), што у односу на исти квартал претходне године бележи повећање од 3,2%.

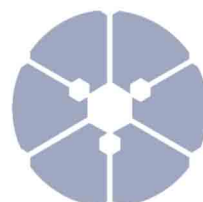
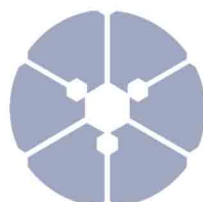
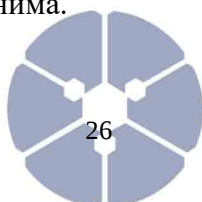
Број предузетника у првом кварталу 2018. године је 363.316 и у структури укупно запослених учествује са 17%. Запосленост у сектору предузетништва повећана је за 21.144 (6,2%) у односу на исти квартал претходне године. Број регистрованих пољопривредних произвођача у укупној запослености учествује са 4% и износи 79.577, што је у односу на стање у другом кварталу 2017. године мање за 7,7% (6.634).

Графикон 18. Регистровано запослени у Републици Србији

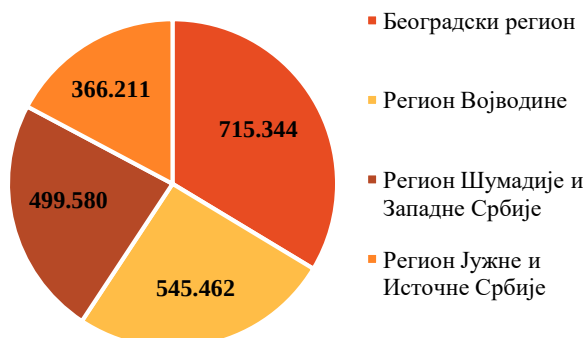
Запослених код правних лица и предузетника, у радном односу и ван радног односа, као и лица која обављају самосталне делатности, (без регистрованих индивидуалних пољопривредника) било је 2.047.020. У односу на други квартал 2017 године број запослених је повећан за 3,6%.

Посматрајући кретање запослености по регионима, међугодишње, у другом кварталу 2018. године повећана у свим регионима.

Од укупног броја регистровано запослених, највећи број је запослен у Београдском региону (34 %), затим у региону Војводине (26%), потом у региону Шумадије и Западне Србије (23%) а најмање у региону Јужне и Источне Србије (17%).

Графикон 19. Структура запослених по регионима Републике Србије, II квартал 2018. године

Процентуално највеће повећање запослености, у односу на исти квартал претходне године, забележено је у Војводини од 4,1% а затим у Београдском региону за 3,7%.

Регистрована запосленост по регионима Србије	Број запослених	Промене у односу на претходни квартал		Промене у односу на исти квартал претходне године	
	II квартал 2018.	разлика	индекс	разлике	индекс
Београдски регион	715.344	9.022	101,3	25.836	103,7
Регион Војводине	545.462	10.344	101,9	21.561	104,1
Регион Шумадије и Западне Србије	499.580	8.952	101,8	13.016	102,7
Регион Јужне и Источне Србије	366.211	6.079	101,7	4.666	101,3
Укупно Република Србија	2.092.220	34.377	101,6	65.078	103,2

Повећање запослености у другом кварталу текуће године у односу на стање у претходном кварталу, процентуално, али и бројчано је највеће у Војводини. Запосленост је повећана за 1,9% у односу на претходни квартал текуће године или за 10.344 новозапослених лица.

У другом кварталу 2018. године, у Војводини је регистровано 545.462 запослена лица, што је више за 21.561 новозапослено лице у односу на исти квартал претходне године.

Број запослених у правним лицима је 430.979 и већи је за 4,3% или 18.112 новозапослених лица. Број предузетника и запослених код њих је 92.243 и у односу на исти квартал претходне године запосленост је повећана за 5,9%, док је број регистрованих индивидуалних пољопривредника смањен је за 7,1%.

Графикон 20. Кретање и структура регистроване запослености у Војводини, II квартал 2018. године

Табела 12. Регистрована запосленост у Војводини, II квартал 2018. године

	II квартал 2017.	II квартал 2018.	индекс	разлика	% учешћа у запослености
Запослени у правним лицима	412.867	430.979	104,3	18.112	79,0
Предузетници и запослени код	87.096	92.243	105,9	5.147	16,9
Регистро. индивидуални пољ.	23.938	22.240	92,9	-1.698	4,1
Укупно Војводина	523.901	545.462	104,1	21.561	101,9

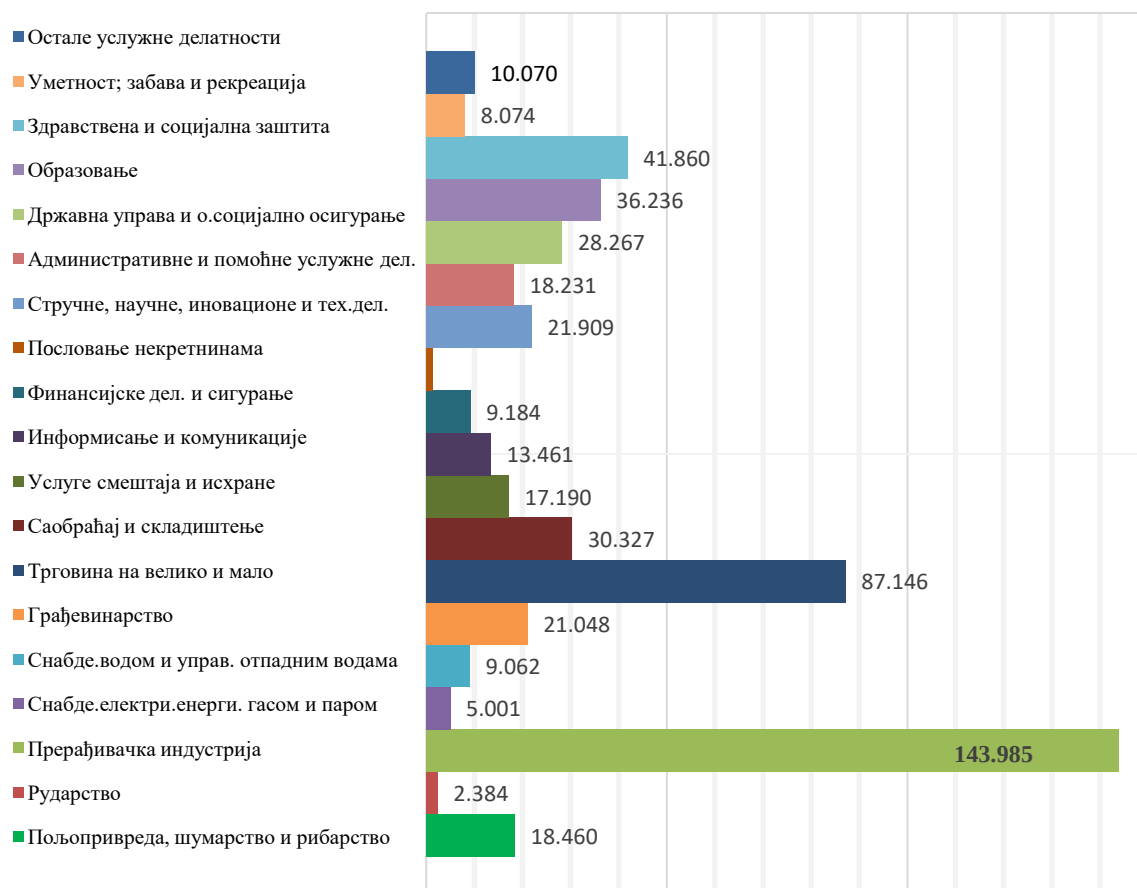
У структури запослених, 79,0% су запослени у правним лицима, 16,9% су предузетници и запослена лица код њих, док 4,1% чине регистровани пољопривредни произвођачи.

Посматрано по секторима АП Војводине у другом кварталу текуће године, више од половине новозапослених лица је упуслено у прерађивачкој индустрији, тако да је запосленост у овом сектору повећана за нових 14.919 радника или 11,6% у односу на исти квартал претходне године.

Процентуално високо повећање запослености, у односу на исти квартал претходне године, реализовано је и сектору услуга смештаја и исхране од 8,9%, где је упуслено 1.405 лица и у сектору стручне, научне, иновационе и техничке делатности за 7,6% (1.554 лица).

Повећан је и број запослених у сектору грађевинарства за 1.275 лица (6,4%), саобраћаја и складиштења за 1.737 (6,1%), информисања и комуникација за 939 (7,5%) и у сектору трговине за 1.230 новозапослених лица (1,4%).

Графикон 21. Број запослених у правним лицима, предузетници и запослени код њих по секторима делатности, II квартал 2018

Смањење запослености забележено је у сектору пољопривреде (2,1%), снабдевања електричном енергијом, гасом и паром (7,2%), финансијске делатности и делатности осигурања (1,9%), снабдевања водом и управљања отпадним водама (5,3) и у сектору државне управе и обавезног социјалног осигурања (0,6%).

Из прегледа броја запослених по секторима делатности привреде Војводине у претходној години, по кварталима, можемо закључити да је раст запослених у сектору прерађивачке индустрије био највећи и уједначен као и у услужним секторима (трговини, саобраћају и складиштењу и сектору услуга смештаја и исхране), док је у сектору пољопривреде и финансијских делатности и делатности осигурања у константном негативном тренду.

Број активно незапослених лица у Републици Србији, према евиденцији НСЗ, на крају јуна 2018. године износио је 557.091 што међугодишње посматрано бележи смањење од 10,6% или мање за 66.255 лица.

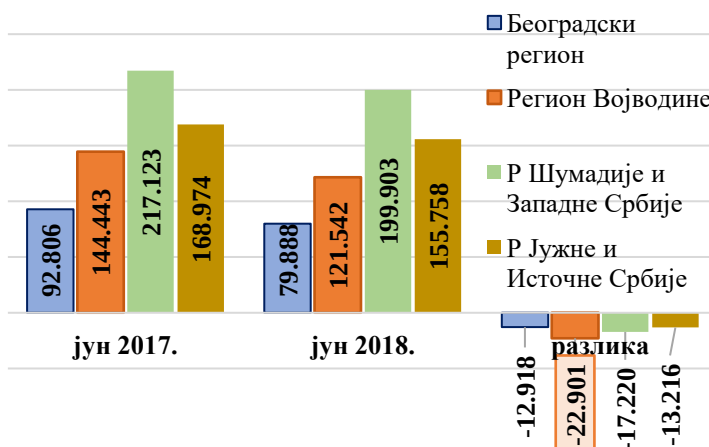
Међугодишње посматрано, на крају јуна 2018., најбројније а и процентуално највеће смањење броја незапослених је у Региону Војводине.

Према евиденцији НСЗ у Војводини је евидентирано је 121.542 активно незапослена лица, што је мање за 22.901 лице (или 15,8%) у односу на стање у јуну месецу претходне године.

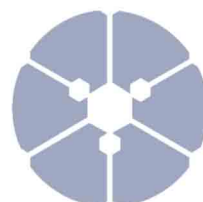
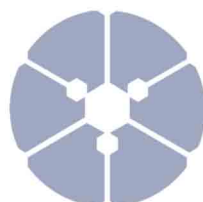
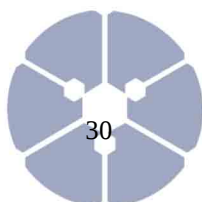
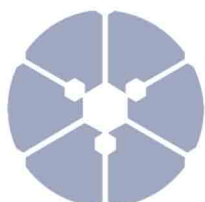
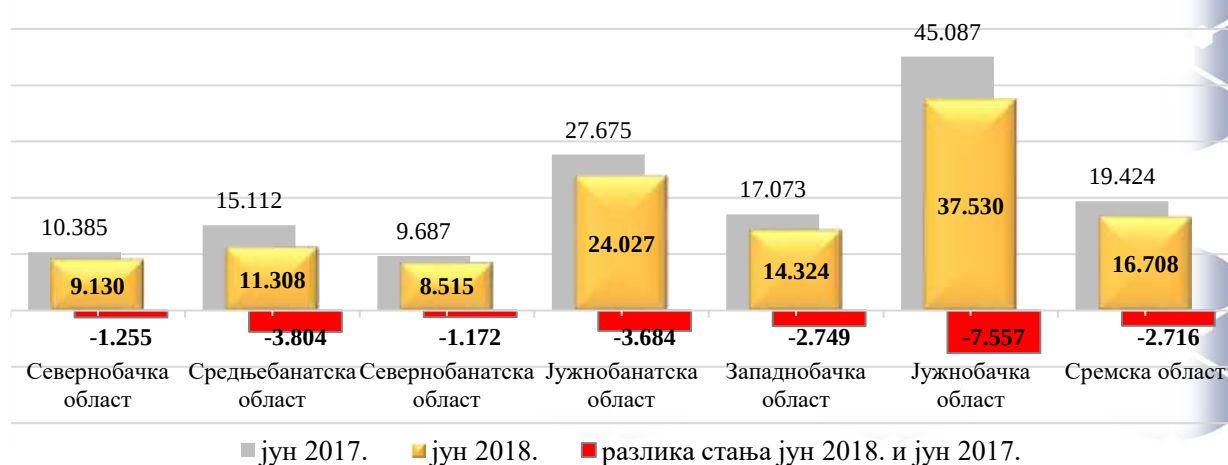
У односу на број незапослених у мају месецу, на крају јуна 2018. године у евиденцији НСЗ одељење за Војводину, забележено је смањење од 3.778 лица (3,0%).

Међугодишње посматрано, број незапослених лица према евиденцији НСЗ у јуну 2018. године смањен је у свим областима региона Војводине. У периоду од јуна 2017. до јуна 2018. године више од половине смањеног броја незапослених лица у Војводини односи се на смањење у регистру Јужнобачке (7.557 лица) и у Јужнобанатске области (3.648 лица).

Графикон 22. Број активно незапослених лица (смањење по регионима), јун 2018. године

Графикон 23. Кретање броја активно незапослених по областима региона Војводине, јун 2018. године

То су уједно и територијалне области у Војводини са највећим бројем активно незапослених лица у евиденцији НЗС. На крају јуна 2018. године у Јужнобачкој области регистровано је 37.530, а у Јужнобанатској области 24.027 активно незапослена лица.

Најмањи број незапослених лица на крају јуна 2018. године регистрован је у Севернобанатској области и Севернобачкој области.

Процентуално највеће смањење броја активно незапослених лица на крају јуна 2018 године, је у Средњобанатској области. Незапосленост је смањена за 25,2% (мање за 3.804 активно незапослених лица), у односу на стање у истом месецу претходне године. Међугодишње посматрано, мање активно незапослених лица забележено је и у Западнобачкој области за 16,1% и у Сремској области за 14,0%.

Посматрано према полу, на крају јуна 2018. године, у Војводини у структури активно незапослених лица 48,8% су мушкарци, а 51,2% чине жене.

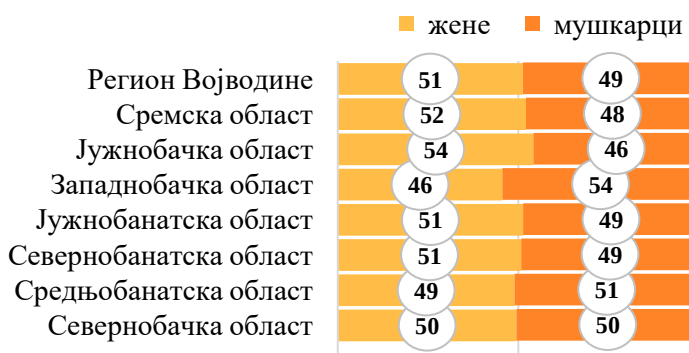
Већи број незапослених жена у односу на мушкарце, забележен је у Јужнобачкој области, Сремској области и Јужнобанатској области, док је у Севернобанатској скоро уједначен.

Мањи број незапослених жена у односу на мушкарце забележен је у Западнобачкој области, Средњобанатској области и Севернобачкој области. Посматрано према старосној структури, на крају јуна 2018 године у Војводини, велики проценат активно незапослених лица чине млади до 29 година (21,0%). У групама старости од 30 до 34 године и 35-39 година активно траже посао још 22% незапослених, (респективно, 11% и 11%).

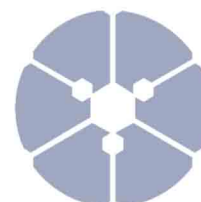
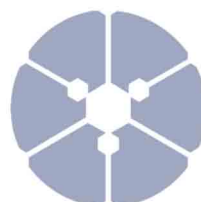
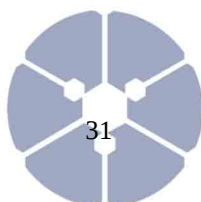
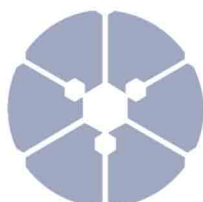
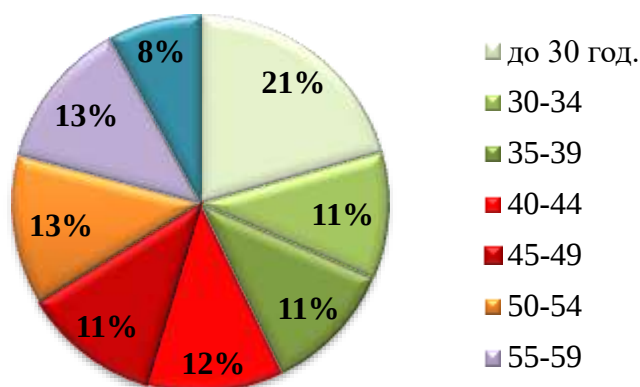
Незапослена лица која по правилу теже налазе посао или на њега чекају дуже су у групама старости од 55-59 и 60-65 година а та популација чини 21% (респективно; 13% и 8%) од укупно незапослених.

Од укупног броја активно незапослених лица на крају јуна 2018 године, 35,3% је на посао чекало 1 годину или мање, док преосталих 64,7% чека на посао дуже од годину и више дана.

Графикон 24. Структура незапослених лица у евиденцији НЗС, према полу, јун 2018. године, у %

Графикон 25. Незапослена лица према старости у Војводини, јун 2018 г.

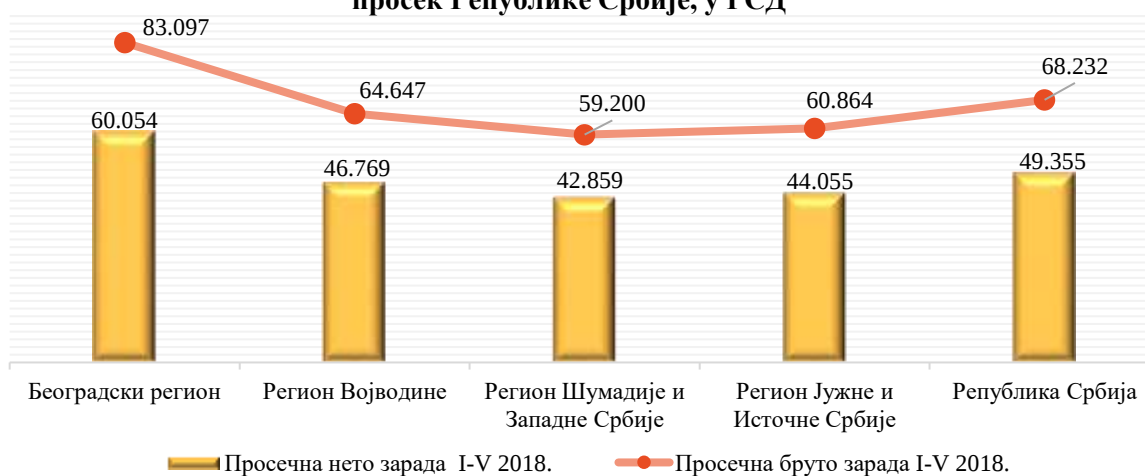
ПРОСЕЧНЕ ЗАРАДЕ ПО ЗАПОСЛЕНОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ И У АП ВОЈВОДИНИ ЗА МАЈ 2018. ГОДИНЕ

У периоду јануар-мај 2018. године

У првих пет месеци 2018. године, просечна месечна нето зарада исплаћена у **Републици Србији** износила је **49.355 динара** и у односу на исти период претходне године номинално је већа за 6,0%.

Просечна зарада без пореза и доприноса исплаћена у **АП Војводини** износила је **46.769 динара** и номинално је већа за 6,7% у односу на нето зараду исплаћену у првих пет месеци 2017. године.

Графикон 26. Просечне бруто и нето зараде по регионима у односу на просек Републике Србије, у РСД

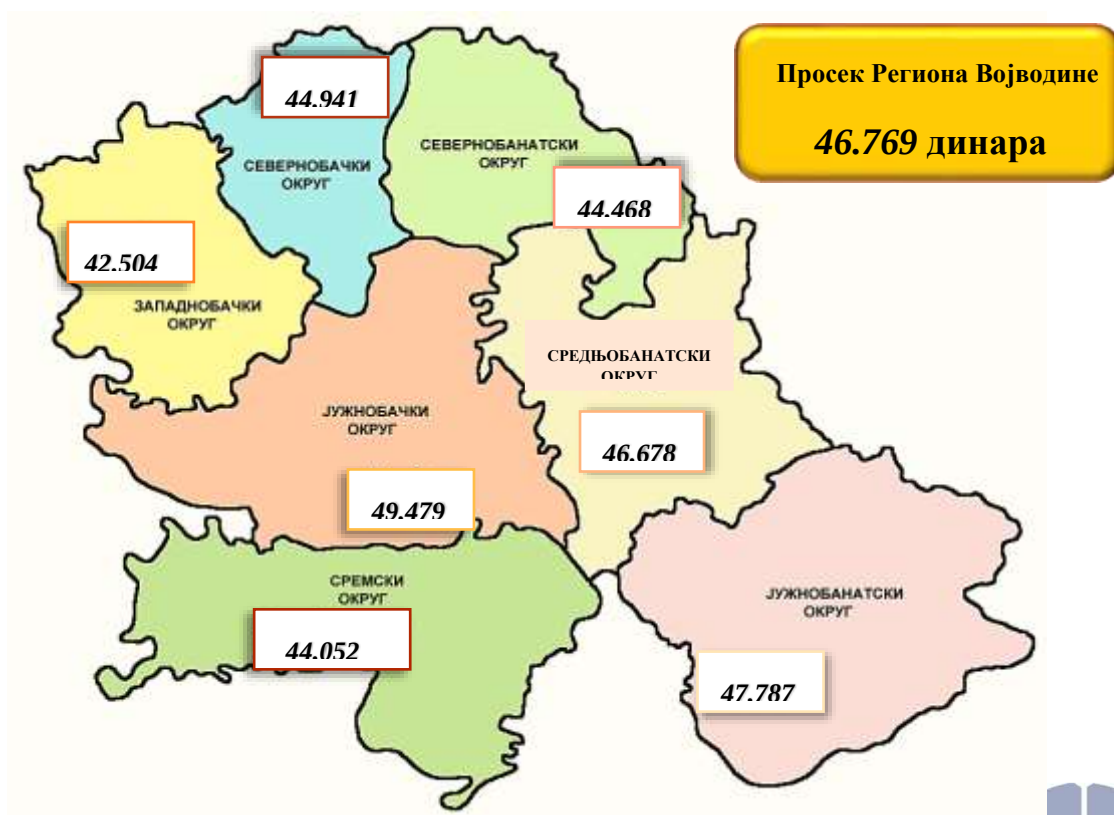
Просечне месечне нето зараде периоду јануар-мај текуће године забележиле су номинални раст, како на нивоу целе земље, тако и на нивоу сваког региона, у односу на зараде исплаћене у истом периоду 2017. године. **Највећи раст је евидентиран у Региону Војводине (6,7%),** а најмањи у Београдском региону (5,4%), који је уједно једини имао већу просечну месечну нето зараду од републичког просека.

У мају 2018. године

У мају месецу 2018. године, просечна зарада без пореза и доприноса исплаћена у Републици Србији износила је 50.377 динара и номинално је већа за 2,6% у поређењу са исплаћеном просечном месечном нето зарадом у претходном месецу.

У АП Војводини је забележена просечна месечна нето зарада у износу од 47.730 динара и у односу на април 2018. године номинално је већа за 2,4%.

**Просечне зараде по запосленом према статистичким територијалним јединицама у
периоду јануар-мај 2018. године**

У периоду јануар-мај 2018. године, уочава се да су у **Јужнобачком и Јужнобанатском округу** регистроване **изнад просечне** нето зараде, што је у складу са натпросечним привредним потенцијалима наведених округа. Прецизније, у посматраној години на нивоу Јужнобачког округа, натпросечне нето зараде бележи општина **Нови Сад**, док су у Јужнобанатском округу то општине **Вршац** и **Панчево** са знатно већим просечним зарадама у односу на остале општине наведеног округа.

Најмању просечну исплаћену нето месечну зараду бележи **Западнобачки округ** и општина **Озаци** у оквиру посматраног округа.

Преглед 5 општина са највећим просечним нето зарадама у периоду јануар-мај 2018. године, у РСД	
Нови Сад	54.037
Вршац	52.011
Панчево	49.672
Зрењанин	48.290
Кишкинда	46.178

Преглед 5 општина са најнижом просечном нето зарадом у периоду јануар-мај 2018. године, у РСД	
Бач	38.004
Мали Иђош	38.658
Тител	38.819
Србобран	38.896
Жабал	39.334

КУПОВНА МОЋ И ПОТРОШАЧКА КОРПА ЗА АПРИЛ 2018. ГОДИНЕ

Куповна моћ представља однос просечне, односно минималне потрошачке корпе и просечне месечне нето зараде за дати период. Циљ коме се тежи јесте што нижи показатељ (нижи од 1), што би значило да је просечна месечна нето зарада многоструко већа од цене просечне/минималне потрошачке корпе.

Просечна потрошачка корпа за април 2018. године износила је 70.668,6 динара и већа је за 0,5% (375,8 динара) од потрошачке корпе из претходног месеца и за 1,3% (943,5 динара) у поређењу са потрошачком коршом из априла 2017. године.

Минимална потрошачка корпа за април 2018. године износила је 36.637,79 динара и већа је за 0,6% (218,8 динара) од потрошачке корпе из претходног месеца и за 1,1% (409,3 динара) у односу на потрошачку корпу из априла 2017. година.

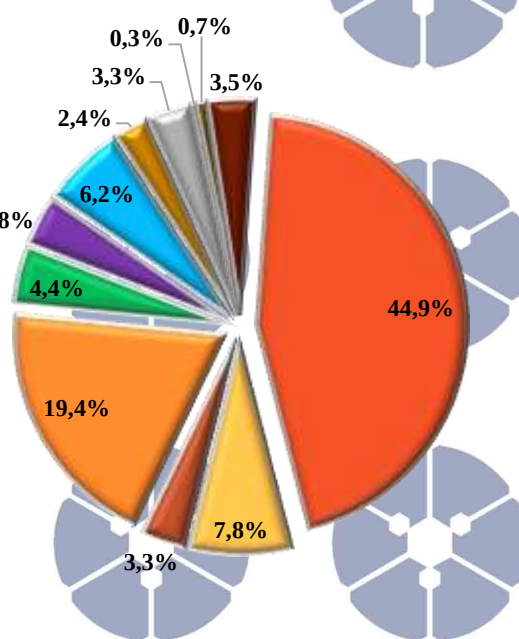
За покриће просечне потрошачке корпе у априлу 2018. године било је неопходно 1,44 просечних зарада, док је за просечну минималну потрошачку корпу било потребно 0,75 просечне зараде.

На основу оба графика је евидентно да су у случају просечне, али и минималне потрошачке корпе, највећа издвајања за храну, потом за становање и режијске трошкове, а најнижа за транспорт, рекреацију и културу.

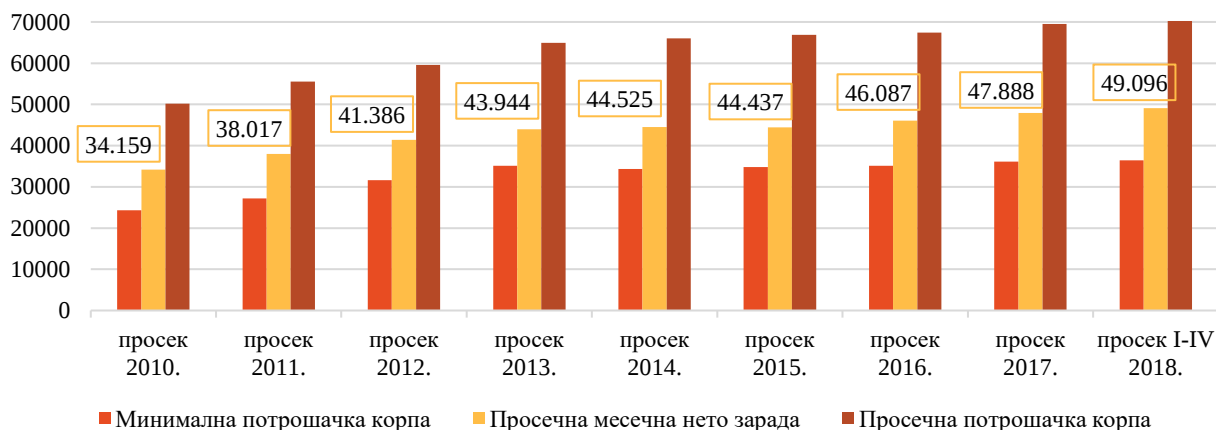
Графикон 27. Структура просечне потрошачке корпе за април 2018. године

Графикон 28. Структура просечне потрошачке корпе за април 2018. године

Графикон 29. Упоредни преглед просечне и минималне потрошачке корпе и просечне нето зараде, у РСД

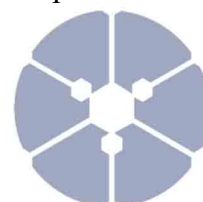
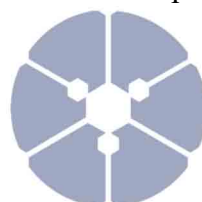
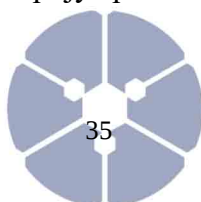
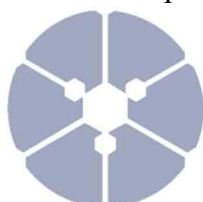

Од 2010. године до периода јануар-јун 2018. године просечна месечна нето зарада, упркос растућем тренду, била је довољна за покривање минималне потрошачке корпе, али не и просечне.

Графикон 30. Упоредни преглед куповне моћи по градовима у односу на просек Републике Србије, април 2018. године

На графикону су приказане куповне моћи по градовима Републике Србије у односу на републички просек. Закључујемо да, уколико куповну моћ сагледамо као однос просечне потрошачке корпе и просечне месечне нето зараде, ниједан од посматраних градова у Републици Србији не може својом просечном месечном зарадом да покрије трошкове просечне потрошачке корпе (показатељи већи од 1). Са аспекта минималне потрошачке корпе, сви посматрани градови су у могућности да, својом просечном месечном нето зарадом, покрију трошкове минималне потрошачке корпе.

РЕЗИМЕ О ТЕКУЋИМ ПРИВРЕДНИМ КРЕТАЊИМА

Бруто домаћи производ 2017: I кв. 1,1%; II кв. 1,6%; III кв. 2,3%, IV кв. 2,4%; (реалан раст, међугод. 1,9%) 2018: I кв. 4,6%; II кв. 4,4%* (флеш процена)				
Основни макроекономски показатељи	Република Србија VI 2018. VI 2017.	Регион Војводине VI 2018. VI 2017.	Република Србија I-VI 2018. I-VI 2017.	Регион Војводине I-VI 2018. I-VI 2017.
Индустрија	3,9%	1,2%	4,2%	3,1%
- рударство	2,9%	2,2%	0,4%	-1,9%
- прерађивачка инд.	3,6%	1,3%	3,6%	3,3%
од тога прехранбена инд.	3,9%	-4,6%	0,8%	-4,8%
- снабдевање ел. енергијом, гасом, пара и климат.	6,3%	-11,5%	8,5%	-1,1%
Реални промет у трговини на мало (сталне цене)	1,3%	2,8%	3,3%	4,7%
Туристички промет- доласци	11,6%	11,0%	11,1%	11,1%
Потрошачке цене	2,3%			
Спољнотрговинска размена (у мил. евра)			18.560,0 (раст 9,9%)	5.707,3 (раст 13,3%)
Извоз (у мил. евра)			8.033,0 (раст 7,6%)	2.711,0 (раст 9,5%)
Увоз (у мил. евра)			10.527,0 (раст 11,7%)	2.996,3 (раст 16,8%)
Спољнотрговински дефицит (у мил. евра)			-2.494,0 (раст 27,2%)	-285,3 (раст 18,4%)

Позитивни ефекти раста економске активности у првој половини текуће године потичу највећим делом из опоравка енергетског сектора и пољопривреде, чија је база у претходној години била веома ниска. Повећање активности забележено је и у свим осталим секторима привреде са значајним доприносом раста услуга у сектору грађевинарства, трговине и туризма.

Вођена повећањем обима производње у прерађивачкој индустрији од 3,3%, индустријска производња у Региону Војводине је, међугодишње посматрано, у првој половини текуће године забележила раст од 3,1%, док је у енергетском сектору обим производње нешто нижи у односу на ниво производње у истом периоду претходне године.

Повећање физичког обима производње је забележено у 16 од укупно 24 производне области прерађивачке индустрије региона. Најзначајнији позитиван утицај на стопу раста индустрије региона имале су делатности производње хемикалија и хемијских производа, прераде деривата нафте, производа од гуме и пластике, машина и опреме, моторних возила и приколица, производња металних производа и производње производа од неметалних минерала (цемент).

Посматрано по намени, раст индустрије је подржан повећаном производњом капиталних производа, трајних производа за широку потрошњу, интермедијалних и

производњом енергије. Пад производње забележен је у групи нетрајних производа за широку потрошњу.

После вишемесечне стагнације прехранбене индустрије са краја претходне године, обим производње у првој половини текуће године мањи је за 4,8% у односу на ниво производње у истом периоду претходне године.

У периоду јануар–јун 2018. године, **укупна вредност спољнотрговинске размене војвођанског региона износи 5,7 млрд. евра** и већа је за 13,3% од остварене робне размене у посматраном периоду 2017. године. **Вредност извоза је 2,7 млрд. евра**, што представља повећање од 9,5 %, **а вредност увоза 3,0 млрд. евра**, што је за 16,8% више од реализованог увоза у истом периоду 2017. године.

Од укупно реализоване спољнотрговинске размене Републике Србије, војвођански привредници су реализовали 30,8%, при чему су у укупном извозу учествовали са 33,7%, а у укупном увозу са 28,5%. У укупном спољнотрговинском дефициту Р Србије, Регион Војводине учествује са 11,4%.

Из робне размене Региона Војводине са иностранством забележен је **спољнотрговински дефицит** у износу од **285,3 мил. евра**, што је, због већег раста увоза од раста извоза, за 218,4% више од забележеног дефицита у посматраном периоду 2017. године. Истовремено, из истих разлога (већег раста увоза од раста извоза), забележено је смањење покривености увоза извозом, са 96,5% на 90,5%.

Промет робе у трговини на мало, на нивоу Војводине, у периоду јануар–јун 2018. године, рачунат у сталним ценама, реално је повећан за 4,7% у односу на ниво промета у истом периоду претходне године.

У **делатности угоститељства и туризма** на нивоу Војводине, у првој половини текуће године, забележен је пораст броја долазака, по међугодишњој стопи раста од 11,1%, како домаћих туриста (за 6,3%), тако и страних (за 17,5%). Туристички промет мерен бројем ноћења туриста повећан је на нивоу Војводине за 15,7%. Број ноћења домаћих туриста повећан је за 11,6%, а број ноћења страних туриста за 22,0%, у односу на исти период претходне године.

Инфлација, мерена растом потрошачких цена производа и услуга, у јуну 2018. године у односу на ниво цена у истом месецу претходне године, повећана је за 2,3%. На кретање јунске инфлације, посматрано међугодишње, у највећој мери је утицао раст цена поврћа, дувана, цена пакет-аранжмана и електричне енергије за домаћинство.

Смањење **активно незапослених лица** у регистру НСЗ евидентно је у свим регионима. На крају јуна 2018 године, **најбројније а и процентуално највеће смањење** је у региону Војводине. У евиденцији НСЗ за Војводину, пријављено је 121.542 лица које активно тражи посао, што је мање за 15,8% (22.901), у односу на стање у јуну месецу претходне године. У структури незапослених, са аспекта полне припадности, 51,2% су жене а 48,8% су мушкарци.

У другом кварталу 2018. године, у Војводини је **регистровано 545.462 запослена лица**. Запосленост у Војводини, поредећи са другим кварталом претходне године, повећана је за 4,1% (21.561 новозапослено лице).

Повећање запослености у другом кварталу текуће године у односу на стање у првом кварталу текуће године, процентуално а и бројчано је највећа у Војводини. Запосленост је повећана за 1,9% или за 10.344 новозапослених лица.

Посматрано по секторима привреде Војводине у другом кварталу текуће године, више од половине новозапослених лица је уписано у прерађивачкој индустрији тако да је запосленост у овом сектору повећана за нових 14.919 радника или 11,6% у односу на исти квартал претходне године.

Процентуално високо повећање запослености, забележено је и у сектору услуга смештаја и исхране, у сектору стручне, научне, иновационе и техничке делатности, сектору грађевинарства, сектору саобраћаја и складиштења, и у сектору информисања и комуникације. Смањење запослености забележено у сектору пољопривреде, сектору финансија и осигурања као и у сектору државне управе и обавезног социјалног осигурања.

У првих пет месеци 2018. године, просечна месечна нето зарада исплаћена у **Републици Србији** износила је **49.355 динара** и у односу на исти период претходне године номинално је већа за 6,0%.

Просечна зарада без пореза и доприноса исплаћена у **АП Војводини** износила је **46.769 динара** и номинално је већа за 6,7% у односу на нето зараду исплаћену у првих пет месеци 2017. године.

Просечна потрошачка корпа за април 2018. године износила је 70.668,6 динара и већа је за 0,5% од потрошачке корпе из претходног месеца и за 1,3% динара у поређењу са потрошачком корпом из априла 2017. године. Минимална потрошачка корпа за април 2018. године износила је 36.637,79 динара и већа је за 0,6% од потрошачке корпе из претходног месеца и за 1,1% у односу на потрошачку корпу из априла 2017. година.

За покриће просечне потрошачке корпе у априлу 2018. године било је неопходно 1,44 просечних зарада, док је за просечну минималну потрошачку корпу било потребно 0,75 просечне зараде.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Стручна служба за привредни систем и економску политику